

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení činnosti a hospodaření neziskové organizace Rodina u nás
Evaluation of Activity and Financial Management of Non-profit Organization Rodina u nás

Student: Vlasta Skýpalová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert , Ph.D., MBA

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Vlasta Skýpalová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Zhodnocení činnosti a hospodaření neziskové organizace Rodina u nás**
Evaluation of Activity and Financial Management of Non-profit Organization Rodina u nás

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Vymezení neziskových organizací
 3. Analýza činnosti a hospodaření neziskové organizace Rodina u nás
 4. Zhodnocení činnosti a hospodaření, návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BUBLEOVÁ, Věduna a kol. *Základní informace o náhradní rodinné péči*. Praha: Středisko náhradní rodinné péče, 2011. 104 s. ISBN 978-80-87455-01-2.
MAAYTOVÁ, A., F. OCHRANA a J. PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.
STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ a K. MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.
ŠEDIVÝ Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. 168 s. ISBN 978-80-271-9262-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně“ a také jsem uvedla v seznamu použité literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

Datum odevzdání bakalářské práce: 11.5.2018

.....
Vlasta Skýpalová

Obsah

1. ÚVOD	8
2. VYMEZENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	10
2.1 Legislativa neziskových organizací	14
2.1.1 Státní neziskové organizace	15
2.2 Formy neziskových organizací	17
2.2.1 Spolky (dříve občanská sdružení)	19
2.2.2 Ústavy	20
2.2.3 Obecně prospěšné společnosti (stávající)	21
2.2.4 Nadace a nadační fondy	22
2.3 Způsoby financování neziskových organizací	23
2.3.1 Veřejné rozpočty	24
2.3.2 Fondy Evropské unie	25
2.3.3 Granty	26
2.3.4 Daňová zvýhodnění	26
2.3.5 Příjmy z vlastní činnosti	27
2.3.6 Dárcovství	28
2.3.7 Sponzorství	29
3. ANALÝZA ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ SPOLKU RODINA U NÁS	30
3.1. Charakteristika spolku Rodina u nás	30
3.2. Organizační struktura spolku	30
3.3. Působnost spolku Rodina u nás	31
3.3.1 Náhradní rodinné péče	32
3.3.2 Svěření do péče jiné osoby než rodiče	33
3.3.3 Osvojení	33
3.3.4 Pěstounská péče	34
3.3.5 Poručenství	35
3.4 Analýza činnosti v letech 2013 – 2017	37
3.5 Analýza hospodaření v letech 2013 – 2017	39
3.5.1 Hospodaření v roce 2013	39
3.5.2 Hospodaření v roce 2014	39
3.5.3 Hospodaření v roce 2015	40
3.5.4 Hospodaření v roce 2016	41
3.5.5 Hospodaření v roce 2017	41
4. ZHODNOCENÍ ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ, NÁVRHY, DOPORUČENÍ	42
4.1 Zhodnocení činnosti spolku Rodina u nás	42
4.2. Zhodnocení hospodaření spolku Rodina u nás	43
4.2.1 Příjmy z dárcovství	45
4.2.2 Příjmy z veřejných zdrojů	46
4.3 Návrhy a doporučení	47
5. ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	52
SEZNAM ZKRATEK	55
SEZNAM PŘÍLOH	56
PŘÍLOHY	

1. Úvod

Jedním z podstatných rysů polistopadového vývoje České republiky bylo formování rozličných občanských aktivit, působících ve všech sférách života, tedy aktivit, které jsou tradičně jedním z pilířů standardní demokratické společnosti. V těchto aktivitách nacházejí příslušníci tzv. "občanské společnosti" možnost svobodně se sdružovat, vytvářet více či méně formalizované organizace a jejich prostřednictvím se podílet na řešení nejrůznějších osobních, skupinových či společenských témat. Tyto občanské aktivity se někdy odehrávají zcela neformálně, často však hledají formalizovanou strukturu, která by jim umožňovala působit jako právní subjekty.

Setkáváme se s širokým zaměřením neziskových organizací. Jejich aktivity bývají zacíleny například na kulturní činnost či sport, nebo na konkrétní zájmové činnosti (myslivost, rybaření, spolky dobrovolných hasičů atd.). Nedílnou součástí občanských aktivit byly v minulosti spolky zaměřené na pomoc bližním. Se stále více polarizovanou společností v naší republice dochází k masivnějšímu rozvoji a vzniku nových aktivit v sociální oblasti.

Cílem bakalářské práce je popsat a zhodnotit činnost a hospodaření spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017 a navrhnout doporučení ke zlepšení této činnosti či hospodaření.

Ke zjištění tohoto cíle jsou použity metody rešerše odborné literatury, syntézy, analýzy v letech 2013 – 2017 a komparace.

Práce je rozdělena mimo Úvod a Závěr do tří kapitol. V práci nalezneme teoretickou a praktickou část.

V první teoretické části se bakalářská práce zabývá vymezením základních pojmů vázaných na nestátní neziskový sektor, následně se zaměřuje na legislativu, především na změny v legislativě po zavedení nového Občanského zákoníku v roce 2014.

Druhá, praktická část bakalářské práce, je věnována konkrétní nestátní neziskové organizaci, spolku „Rodina u nás“. Třetí část bakalářské práce je zaměřena na možná doporučení a návrhy ke zlepšení, jak činnosti NNO „Rodina u nás“, tak i jejího hospodaření. Při zpracování této práce bylo čerpáno především z právních předpisů a odborné literatury zabývajících se sociální tematikou a nestátními neziskovými organizacemi.

Sociální politika je pro společnost citlivé téma. Organizace, které se jí zabývají, mají různorodé zaměření, pokrývající celé, poměrně široké spektrum sociální práce. Některé se věnují pouze dětem, což mohou být například různá mimoškolní zařízení určená pro zájmové kroužky, až po zařízení pro opuštěné děti, pro rodiny s dětmi v tísní. Další organizace se věnují dospělým lidem – bezdomovcům, týraným ženám, ale také seniorům,

handicapovaným či uprchlíkům. Rovněž zde je výčet zaměření rozsáhlý. Vždy se však jedná o organizace, které mají ve svém poslání pomoc druhým, potřebným lidem, kteří se ocitli v krizi či nějaké nouzi. Sociální činnost jako taková je velice záslužná a potřebná pro společnost, ale rovněž finančně nákladná a proto snadno zneužitelná. Je velmi důležité, aby činnost těchto organizací byla jasně vymezena právním řádem, pravidly, normami. Z tohoto důvodu je právě v sociální oblasti důležitá formalizovaná struktura, aby tyto organizace fungovaly jako právní subjekty. Do neziskového sektoru se řadí například subjekty poskytující veřejné služby, subjekty pracující pro své členy, subjekty financující činnosti ostatních apod. .

Protože neziskové organizace jsou předmětem zkoumání nejen právních, ale rovněž některých ekonomických disciplín byly použity informace i z ekonomické literatury. Dalšími zdroji informací jsou také elektronické zdroje. Internet je plný nejrůznějších zpráv odborných i laických a tak nesmí být přehlížen. Stejně tak tomu bylo při zpracovávání praktické části, kde jsou přínosem zejména informace dostupné právě na webových stránkách spolku Rodina u nás.

2. Vymezení neziskových organizací

Filantropie má u nás své kořeny v křesťanské filozofii. Charitativní činnost, která vycházela z křesťanského učení o lásce k bližnímu, se zaměřovala zejména na péči o chudé, sirotky, staré lidi a zdravotně postižené. Již od 13. století vznikaly nadace, které byly zaměřeny zejména na podporu církví a duchovního vzdělávání.

S husitskou revolucí přišlo i první významné oslabení postavení katolické církve na poli filantropie. Posílil se vliv městského stavu a dobročinným aktivitám se významně začaly věnovat řemeslnické cechy. K obnovení dominantní pozice katolické církve došlo po roce 1620 za podpory Habsburků formou tzv. rekatolizace. Pod vlivem myšlenek renesance a humanismu, však stát postupně svou moc nad církví upevnil tak, že ji začal ze sociální péče a vzdělávání vytlačovat.

V období osvícenství, za vlády Josefa II., byla sociální péče centralizována v rukou státu. Mnoho klášterů bylo zrušeno, jejich vlastnictví zkonfiskováno a předáno do rukou světské charity a nadací založených pro humanitární účely. Nad nadacemi byl stanoven státní dohled zemské vlády.

K významnému rozvoji spolkové činnosti došlo v období Národního obrození (zhruba od roku 1830). Vlastenecké snahy o kulturní a politickou emancipaci s sebou přinesly nebývalý nárůst různých společností, nadací a spolků, které podporovaly rozvoj národní kultury, umění, vědy a vzdělávání. Většina těchto aktivit probíhala odděleně po dvou národních liniích - české a německé.

Se založením Československé republiky v roce 1918 se spolkové aktivity dále rozvíjely, zejména na základě národnostního principu (spolky české, německé, židovské, polské, rusínské aj.). Vznikla řada neziskových organizací, které měly svůj vzor v zahraničí, zejména v USA (YMCA - "young men's christian association", YWCA - "young women's christian association"). Dá se říci, že po dobu trvání první Československé republiky prožíval neziskový sektor svůj "zlatý věk".

Slibný vývoj v oblasti neziskového sektoru byl však přerušen německou okupací v r. 1938, která vyústila v II. světovou válku. Okupační režim mnohé nestátní neziskové organizace zrušil, ostatní byly reorganizovány na přísně centralizované instituce sloužící státní moci.

Po válce, společně s obnovováním demokracie, začalo i obnovování neziskového sektoru. Obnovilo se přes 10 000 spolků, některé z těch nejvýznamnějších (Sokol, SSM) se však dostaly pod silný vliv politických stran.

Tenhle rozvoj neměl dlouhé trvání, poněvadž díky komunistickému puči v r. 1948 byl znovu nastolen totalitní politický systém, který sdružování občanů omezil na centrálně řízené masové organizace. Spolkový život byl zastaven vytvořením akčních výborů, které pod záminkou očišťování veřejného života od reakčních a protisocialistických sil nahradily volené orgány nestátních neziskových organizací. Majetek spolků a církevních organizací byl zkonfiskován a jednotlivé organizace byly sloučeny do jednotných tak zvaných "dobrovolných organizací" Národní fronty. Zapojení občanů bylo často pouze formální, vynucené režimem. Služby poskytované nestátními neziskovými organizacemi v oblastech školství, zdraví a sociální péče byly zcela nahrazeny státem, který si vytvořil vlastní, státní neziskový sektor skládající se ze z rozpočtových a příspěvkových organizací (ROPO).

Tvrdé omezování občanského života se dařilo komunistické straně udržet do počátku 60. let, kdy nastalo období politického uvolňování, které pokračovalo do období Pražského jara v roce 1968. V tomto období se významně zvýšil zájem občanů o veřejné záležitosti - byla obnovena aktivita několika významných neziskových organizací (Junák, Sokol), uspořádány různé sbírkové akce (Konto SOS) a vznikaly nové politické organizace (KAN, Klub 231), které reagovaly na změnu společenské situace. Toto krátké období aktivní občanské iniciativy bylo násilně přerušeno, tentokrát vpádem vojsk Varšavské smlouvy a následným obdobím "normalizace". Ojedinelé projevy občanské aktivity (hnutí Charty 77, VONS - "výbor na obranu nespravedlivě stíhaných") byly vystaveny tvrdé represí a nebylo jim umožněno získat širší podporu. Situace se začala měnit až v osmdesátých letech, společenské změny vyvrcholily revolucí v roce 1989.

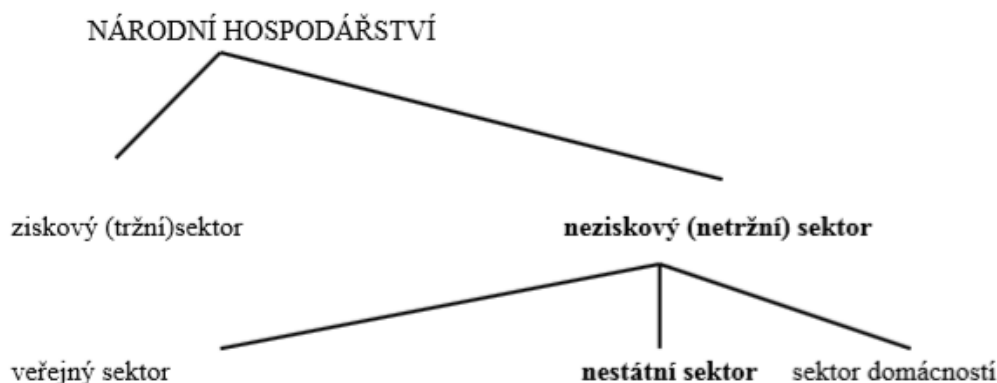
Znovuoživením organizací typu YMCA, YWCA, Skaut a jiných bylo po roce 1989 navázáno na bohatou českou tradici. Stále se však potýkáme s dědictvím komunistického režimu, které působí jako brzda rozvoje neziskového sektoru v ČR. Je patrné zejména v postoji státu, který podléhá státně paternalistickým očekáváním obyvatelstva a jenom pomalu se snaží zbavit se centralistických tradic státní správy. Zejména v období Klausovy vlády bylo hodnocení spolupráce státu a neziskového sektoru velmi negativní. Za problém bylo považováno zejména to, že stát neumožňoval větší daňové zvýhodnění dárců a nestátní neziskové organizace byly silně závislé na podpoře státu. Řešení této situace je spatřováno zejména v decentralizaci systému financování nestátních neziskových

organizací, tj. v přechodu na financování přes regiony a obce a v příslušných legislativních úpravách.

Na neziskový sektor se pohlíží ze dvou pohledů. Za prvé jako na segment národního hospodářství a potom také jako na projev občanské společnosti. Tyto dva pohledy se nijak nevylučují, ba naopak, spíše se vzájemně podmiňují a společně charakterizují podstatu existence neziskových organizací (BAČUVČÍK, 2011).

V úvodu této práce je v první řadě důležité vymezit prostor národního hospodářství pro znázornění nestátního neziskového sektoru jako jeho součástí.

Obr. 2.1: Schéma národního hospodářství

Zdroj: HYÁNEK, 2004

Neziskový sektor je ta část hospodářství, která pracuje na neziskové bázi. Přičemž neziskový sektor tvoří spolu s komerčním sektorem tzv. smíšenou ekonomiku, tedy takové hospodářské prostředí, ve kterém se oba sektory podílejí na řešení ekonomických situací dohromady (BAČUVČÍK, 2011).

HOPKINS (2009) označuje neziskový soukromý sektor jako takzvaný třetí sektor a jedná se právě o tu část, jejímž cílem není zisk, ale přímý užitek. Finanční zdroje tohoto sektoru jsou ze soukromých financí, i přesto však není příspěvek z veřejných zdrojů úplně vyloučen. Jedná se tedy o finance soukromých a právnických osob, které se rozhodly vydat své soukromé finance na produkci či distribuci statků a to aniž by očekávaly budoucí peněžní zisk (ŠIMKOVÁ, 2004).

Nestátní neziskové organizace jsou důležité především proto, že vyplňují prostor mezi trhem, státem a rodinou. V podstatě to znamená, že tam kde stát není schopen poskytnout potřebné služby a pro soukromé firmy není výhodné tyto služby poskytovat, protože by za ně klienti nebyli ochotni tržní cenu zaplatit, se vytváří místo právě pro tyto organizace (SALAMON, ANHEIER, 1997).

Nestátní nezisková organizace musí být organizovaná, to znamená že musí vykazovat určitý stupeň institucionalizace své struktury. Nesmí se jednat o náhodné, dočasné a účelové sdružení. Dále musí být soukromá, tedy institucionálně oddělená od vlády. Musí být tedy ve svém rozhodování a cílech nezávislá na státu. Nesmí přerozdělovat zisk mezi své vlastníky, zakladatele či členy představenstva, což je jeden z příkladu odlišnosti od soukromého sektoru. Nezisková organizace musí být samosprávná, to znamená schopná řídit sama své aktivity. Neměla by být ovlivňována něčím, nebo někým zvenčí. Posledním znakem je dobrovolnost. Tedy určitý stupeň dobrovolnosti, a to i v managementu, nebo na vyšších pozicích (SALAMON, ANHEIER, 1997).

Nestátní neziskové organizace musí splňovat tři následující podmínky: „*Jsou založeny soukromými osobami, bez vlivu či záměru státu, resp. veřejných institucí (spadající do soukromého sektoru), splňují podmínky neziskovosti (spadají do neziskového sektoru), jsou právnické osoby s dlouhodobým charakterem činnosti, nejde o dočasná uskupení bez formálních struktur (jsou formální organizace)*“ (HYÁNEK, ŠKARABELOVÁ, ŘEŽUCHOVÁ, 2005, str. 6).

Pojem neziskový sektor je tedy všeobecně užívaný pojem, avšak tento pojem není nikde v ekonomické ani právní teorii přesněji definován. Každopádně užívání pojmu neziskový sektor je v určitém slova smyslu zavádějící. Neziskové organizace nejsou sice zakládány za účelem zisku, ale především užitku či poslání, ale to jim nezakazuje určitého zisku dosahovat. Rozdílem je to, že případný zisk nerozdělí mezi sebe, jako je tomu v ziskovém sektoru, ale využijí ho opět v organizaci k činnostem, které jsou v souladu s posláním organizace. Řada autorů tak doporučuje úplně se odpoutat od slova zisk nebo používat pojem „nezaměřený na zisk“ či „jiný než ziskový“ (SKOVAJSA, 2010).

Nejčastějšími typy takto institucionalizovaných organizací u nás jsou nadace a nadační fondy, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti. Zejména tyto organizace vytvářejí tzv. neziskový (jinak též "občanský" či "třetí") sektor.

Nestátní neziskové organizace nejsou závislé na státu a své úsilí zaměřují na pomoc ve všech oblastech lidského života. Základním motivem činnosti nikdy není

návratnost investic, ale vždy dobrá vůle a úsilí pomáhat. Případné zisky jsou investovány zpět do činnosti organizace.

2.1 Legislativa neziskových organizací

V českém právním systému neexistuje souhrnný právní předpis, který by se zabýval pouze neziskovými organizacemi. Neziskové organizace mohou mít celou řadu právních norem a ty upravuje velká řada právních předpisů.

Velmi zásadním krokem v oblasti neziskového sektoru se stal 1. leden 2014, tedy v době, kdy došlo k účinnosti nového Občanského zákoníku, který se velmi zásadně dotkl i neziskového sektoru. Podle něj se například z původních občanských sdružení staly spolky. Nyní se již jedná o takzvaný zapsaný spolek (zkratka z.s.). Po této změně měla dosavadní občanská sdružení 3 roky na to, aby uvedla své základní dokumenty i způsoby fungování do souladu s novou právní úpravou. Pokud dosavadní občanské sdružení nebyly schopné vyhovět této úpravě, měly možnost transformace na další nové formy, například ústav nebo sociální družstvo.

Zároveň nalezneme v novém Občanském zákoníku také novou úpravu nadací a nadačních fondů. Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech byl zrušen. Nadace a nadační fondy jsou nyní podmnožinou takzvaných fundací, což by měla být sdružení majetku sloužící ke konkrétně vymezenému účelu. Změny pak jistě ocení především nadační fondy, které tak mají možnost širších aktivit.

Nově Občanský zákoník zavádí novou právní formu - ústav. Jedná se o právnické osoby ustavené za účelem provozování určité společensky prospěšné činnosti. Ústav není členská organizace jako spolek, ale spíše funguje na zaměstnaneckém principu. Ústavy jsou vhodné pro poskytování různých druhů veřejně prospěšných služeb.

Rovněž zákon č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech byl s účinností nového občanského zákoníku od 1. 1. 2014 zrušen. Obecně prospěšné společnosti byly nahrazeny ústavami. Stávající obecně prospěšné společnosti mohou i nadále fungovat podle zrušeného zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ale již se nemohou zakládat nové. Takže se nově nabízí buď možnost zakládání ústavů, nebo sociálních družstev.

Nově tedy fungují sociální družstva, jež jsou odpovědí na rozvoj sociálního podnikání. Jde o družstva, která fungují na neziskových principech, ale mají sloužit především sociální a pracovní integraci znevýhodněných osob. Sociální družstva jsou upravená v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších úprav a doplňků.

Aktuálně existují v České republice tyto typy neziskových organizací: spolky, obecně prospěšné společnosti, ústavy, nadace, nadační fondy a evidované právnické osoby (NEZISKOVÉ ORGANIZACE, 2015).

Mezi základní předpisy důležité pro neziskový sektor patří: zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník; zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích; zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob; zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech; zákon č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech; zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Co se týče účetnictví a daňových předpisů, jsou důležité tyto zákony: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví; zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v aktuálním znění; zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech; zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty; zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí; zákon č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí; zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb.

Další důležité zákony pro oblast neziskového sektoru jsou: zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách, zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách; zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě; zákon č. 108/2006 o sociálních službách; zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

Tab. 2.1: Počet nestátních neziskových organizací v letech 2013 – 2017

	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky
2013	532	1430	2685	-	4172	84430	34536
2014	505	1407	2926	123	4158	86956	26118
2015	510	1518	2894	398	4166	89584	26473
2016	516	1635	2792	486	4177	92878	26370
2017 duben	515	1670	2774	752	4171	93651	26414

Zdroj: Český statistický úřad

2.1.2 Státní neziskové organizace

Veřejné služby jsou v ČR zabezpečeny zejména prostřednictvím veřejného sektoru, tzv. veřejnoprávních neziskových organizací, které jsou zřizované a financované na úrovni státu i na úrovni jednotlivých stupňů a článků územní samosprávy. Nejvíce neziskových organizací ve veřejném sektoru zřizují právě obce a kraje.

Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace jsou právnické osoby veřejnoprávního charakteru zřizované organizační složkou státu nebo územním samosprávným celkem (dále jen „ÚSC“). Jsou zřizovány k veřejně prospěšnému účelu, které svým významem a rozsahem vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Nejsou způsobilé vlastnit majetek, hospodaří na základě schváleného ročního rozpočtu s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele a získanými v průběhu své existence. Tyto organizace poskytují služby za nižší dotované ceny, než jsou skutečné náklady. Na rozdíl od organizačních složek jsou příspěvkové organizace napojeny pouze na jednu stranu rozpočtu zřizovatele (příjmovou či výdajovou) a dostávají z rozpočtu příspěvek nebo odvádí stanovený odvod. Ve formě příspěvkové organizace působí například domovy pro seniory, školy, dětské domovy, některá muzea, divadla a galerie, poradenská a informační centra apod.

V případě založení příspěvkové organizace státem se jejich zřízení a hospodaření řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „velká rozpočtová pravidla“) a zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o majetku ČR“). Příspěvkové organizace zřízené ÚSC řídí se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „malá rozpočtová pravidla“) a zapisují se do obchodního rejstříku.

Ustanovení § 20 odst. 2 Občanského zákoníku upravuje subsidiární aplikaci pravidel Občanského zákoníku na právnické osoby veřejného práva. Jak bylo zmíněno výše, příspěvkové organizace jsou právnickými osobami veřejného práva, a proto slučuje-li se to s jejich právní povahou a zákon, podle nějž byly zřízeny, nestanoví jinou úpravu, použijí se na ně pravidla stanovená v Občanském zákoníku. Jako důsledek tohoto nového ustanovení na ně mohou dopadnout například požadavky na profesionalitu jednání členů orgánů (§ 159 ObčZ), korporační loajalitu (§ 212 ObčZ) aj.

Organizační složky

Organizační složky jsou zřizované státem nebo územním samosprávným celkem a náplň jejich činnosti je různorodá. Organizační složky se transformovaly z tzv. rozpočtových organizací, na rozdíl od nich však nemají právní subjektivitu a nejsou právnickými osobami.

Postavení organizačních složek státu a jejich hospodaření v současné době upravuje zákon o majetku ČR a velká rozpočtová pravidla. Organizační složky státu zastupují stát a nakládají a hospodaří se státním majetkem, jsou účetními jednotkami. Organizační složka musí nakládat s prostředky státního rozpočtu účelně a hospodárně a pouze tak, aby plnila funkce státu a jí stanovené činnosti. Jedná se o organizace zřízené zvláštním zákonem nebo se souhlasem Ministerstva financí rozhodnutím kteréhokoli ministerstva ve formě opatření, jehož součástí je zřizovací listina. Rozpočet zahrnuje pouze příjmy a výdaje, které souvisí s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině, případně stanovenými zákonem.

Organizační složka státu je napojena na rozpočtovou kapitolu státního rozpočtu všemi svými příjmy a všemi svými výdaji, ty jsou tedy přímo součástí rozpočtu zřizovatele. Organizační složkou státu jsou například ministerstva, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády ČR, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd ČR a další.

Organizační složky územních samosprávných celků vznikají rozhodnutím zastupitelstva ÚSC a nejsou účetní jednotkou. Organizační složku zřizuje kraj či obec podle malých rozpočtových pravidel pro takové činnosti, které nepotřebují složité a rozsáhlé strojní či jiné technické vybavení, nevyžadují velký počet zaměstnanců, nejsou vnitřně organizačně členěny a nevstupují do složitých ekonomických či správních vztahů. Rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu zřizovatele.

2.2 Formy neziskových organizací

Neziskový sektor v České republice je tvořen organizacemi, které nebyly založeny za účelem podnikání. RŮŽIČKOVÁ, MERLÍČKOVÁ (2011) uvádí, že tyto organizace, až na výjimky, jsou založeny zákonem nebo na základě jiných specifických právních předpisů a to na motivech veřejné služby, užitku nebo také pro potřebu uspokojování potřeb svých členů. Neziskové organizace se angažují v mnoha oblastech, které jsou považovány za prospěšné. Jedním ze znaků neziskových organizací je tedy různorodost. Neziskový sektor je tedy považován za pestrý, flexibilní a dynamický. Což na jednu stranu je považováno za velmi silnou stránku tohoto sektoru, ale na stranu druhou to může být považováno za něco negativního, protože to může vyvolat dojem, že neziskový sektor je nestabilní, roztržštěný a neprůhledný.

Bohužel v českém právním řádu neexistuje přesná definice neziskové organizace. Najdeme řadu definic neziskových organizací v jiných publikacích. *“Nezisková organizace*

je v nejširším smyslu každá organizace, která byla založena za jiným účelem než k podnikání. Za neziskové organizace proto lze považovat všechny rozpočtové a příspěvkové organizace, církve, odbory, politické strany a hnutí, profesní komory, nadace, občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti” (PLAMÍNEK, 1996). V praxi se pojem nezisková organizace používá spíše v užším slova smyslu, kdy jsou vyloučeny všechny organizace spojené s obchodní sférou, organizace propojené financováním a řízením ze strany státu, politické strany, církve a odbory. Zůstávají nám v této užší skupině občanská sdružení, nadace a obecně prospěšné společnosti (PLAMÍNEK, 1996).

SKOVAJSA (2010) uvádí, že neziskové organizace mají pět základní charakteristik. Za prvé se jedná o organizace, které jsou do určité míry **institucionalizované**. Záleží to především na legislativě daného státu, jakým způsobem upraví činnost neziskových organizací. V některých státech, tak nemusí existovat příslušný zákon, ale požadavek organizovanosti může být naplněn jiným způsobem, například pravidelnými schůzemi, přítomností řádných zaměstnanců či existencí jednacích pravidel). Neziskové organizace *„mají soukromou povahu, tj. jsou institucionálně odděleny od veřejné správy. Nestátní neziskové organizace nejsou součástí státní správy ani místní samosprávy a nejsou řízeny orgány, ve kterých převládají státní úředníci“* (BAČUVČÍK, 2011, str. 39 – 40). Dalším znakem je to, že **nerozdělují zisk**, tedy své případné zisky nerozdělují mezi členy nebo vedení organizace, ale používají je k dosažení stanovených cílů organizace. Neziskové organizace jsou **samosprávné, autonomní**. Nejsou závislé na veřejné správě, ale mají vlastní organizační strukturu, svá vnitřní pravidla a nejsou tudíž ovládány zvenčí. Posledním znakem neziskových organizací je **dobrovolnost**. Jsou do jisté míry dobrovolné, ať už v poskytování služeb nebo ve vedení organizace (BAČUVČÍK, 2011).

Neexistuje přesně definovaná charakteristika organizací, které působí v neziskovém sektoru. Každopádně vycházíme z definice, která je uvedena v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších doplňků, která říká, že se jedná o organizace charakteru právnické osoby, které nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání (REKTOŘÍK a kol., 2001). Podle tohoto zákona mezi neziskové organizace řadíme tyto organizace: zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení včetně odborových organizací, politické strany a hnutí, státem uznávané církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, obce, kraje, organizační složky státu a územních samosprávních celků, příspěvkové organizace, státní fondy, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy.

ŠIMKOVÁ (2012) charakterizuje neziskové organizace těmito znaky: jedná se o právnické osoby (s výjimkou organizačních složek), jež nejsou založena za účelem

podnikání a ani za účelem tvorby zisku, uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit a mohou, ale nemusí být financovány z veřejných rozpočtů.

Existuje velká řada kritérií, podle kterých lze neziskové organizace rozdělit. Pro účely této práce, ale budou blíže charakterizovány spolky, dříve občanská sdružení, ústavy, obecně prospěšné společnosti a nadace a nadační fondy.

Od 1. 1. 2014 vstoupil v platnost nový občanský zákoník a ten se výrazně dotýká neziskových organizací, jak bude níže uvedeno (FIALOVÁ, 2017).

2.2.1 Spolky (dříve občanská sdružení)

Nový Občanský zákoník se velmi výrazně dotkl občanských sdružení, což je v podstatě nejrozšířenější forma neziskových organizací. Od účinnosti tohoto zákoníku však přestaly existovat. Zákon č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů byl zrušen. Nový občanský zákoník zavedl právní formu zapsaný spolek – zkratka „z.s.“. Přičemž ve spolcích by měl být kladen větší důraz na spolkovou činnost a členský charakter spolků (FIALOVÁ 2017).

§ 217 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků říká, že *„hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen. Podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže.“* Název spolku musí obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, postačí však zkratka „z.s.“. Zisk z činnosti spolku lze použít pouze pro spolkovou činnost, včetně správy spolku. Alespoň tři osoby mohou založit spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů, který bude sloužit k naplňování cílů spolku. Dobrovolnost znamená možnost fyzických i právnických osob nejen spolek založit, ale také do něj vstoupit nebo z něj vystoupit či možnost do něj vůbec nevstoupit (DOBROZEMSKÝ, STEJSKAL, 2015).

Do činnosti spolku může zasahovat pouze stát a to v mezích zákona a v rozsahu, který je nezbytný k ochraně veřejného zájmu (RADA VLÁDY, 2015). Je to možné zejména kvůli bezpečnosti státu, ochrany veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům a z důvodu ochrany práv a svobod druhých (DOBROZEMSKÝ, STEJSKAL, 2015).

§ 218 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků říká: *„zakladatelé založí spolek, shodnou-li se na obsahu stanov; stanovy obsahují alespoň: název a sídlo spolku, účel spolku, práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat a určení statutárního orgánu. Spolek*

vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Návrh na zápis spolku do veřejného rejstříku podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí. Není-li spolek do veřejného rejstříku zapsán do třiceti dnů od podání návrhu na zápis a není-li v této lhůtě ani vydáno rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný do veřejného rejstříku třicátým dnem od podání návrhu.“

§ 219 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků uvádí, že stanovy mohou založit pobočný spolek jako organizační jednotku spolku nebo určit, jakým způsobem se pobočný spolek zakládá a který orgán rozhoduje o založení, zrušení nebo přeměně pobočného spolku. Jedná se o poměrně samostatně organizované celky, které pro hlavní spolek provozují určité činnosti nebo sdružují členy na určitém území nebo pro určitý okruh zájmu. Pobočné spolky však musí fungovat v souladu se stanovami spolku (DOBROZEMSKÝ, STEJSKAL, 2015). Pobočný spolek musí být zapsán do spolkového rejstříku (RADA VLÁDY, 2015).

2.2.2 Ústavy

Nově občanský zákoník ustanovuje jako neziskovou organizaci takzvané ústavy. § 402 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků charakterizuje ústav jako právnickou osobu ustavenou za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky.

Ústav provozuje činnost, jejíž výsledky jsou každému rovnocenně dostupné za podmínek předem stanovených.

Pokud ústav provozuje obchodní závod nebo jinou vedlejší činnost, tak nesmí být provoz k újmě na jakosti, rozsahu a dostupnosti služeb, které jsou poskytované v rámci hlavní činnosti ústavu. Zisk může ústav použít jen k podpoře činnosti, pro niž byl založen, a k úhradě nákladů na vlastní správu. Název ústavu musí obsahovat slova „zapsaný ústav“, postačí však zkratka „z.ú.“

§ 405 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků říká, že ústav se zakládá zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Zakladatelské právní jednání obsahuje alespoň název ústavu a jeho sídlo, účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání, údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu, počet členů správní rady i jména a bydliště jejích prvních členů a podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statutu ústavu.

Činnost, která je provozována ústavem, musí být poskytována za předem stanovených podmínek a to bez diskriminačního omezení, přičemž mohou být stanoveny osoby nebo skupiny osob, kterým budou dané služby poskytovány (RADA VLÁDY, 2015).

2.2.3 Obecně prospěšné společnosti (stávající)

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech byl od 1. ledna 2014 zrušen a nahradila jej nová úprava ústavů, která je obsažena v novém Občanském zákoníku. Stávající obecně prospěšné společnosti se však transformovat nemusí, mohou i nadále fungovat podle zmíněného zrušeného zákona, ale už není možnost založit novou obecně prospěšnou společnost. Mohou si místo toho zvolit právní formu ústavu nebo sociálních družstev (FIALOVÁ, 2017).

Dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech je obecně prospěšná společnost právnickou osobou, která je založena podle tohoto zákona a poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek a její výsledek hospodaření (zisk) nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů jejích orgánů nebo zaměstnanců a musí být použit na poskytování obecně prospěšných služeb, pro které byla obecně prospěšná společnost založena. Název obecně prospěšné společnosti musí obsahovat označení "obecně prospěšná společnost" nebo jeho zkratku "o. p. s.". Jiné osoby nesmějí ve svém názvu nebo obchodní firmě toto označení používat.

Zakladateli obecně prospěšné společnosti mohou být fyzické osoby, Česká republika nebo právnické osoby. Obecně prospěšná společnost se zakládá zakládací smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Pravost podpisů zakladatelů musí být úředně ověřena. Je-li zakladatel jediný, nahrazuje zakládací smlouvu zakládací listina vyhotovená ve formě notářského zápisu.

Nově již obecně prospěšné společnosti nemohou být zakládány, protože příslušný zákon o obecně prospěšných společnostech byl zrušen. Obecně prospěšné společnosti, které vznikly před účinností nového Občanského zákoníku, mohou i nadále zůstat jako obecně prospěšné společnosti nebo se mohou transformovat na jinou právní úpravu (ZUSKA, KLIMAN, 2013).

Obecně prospěšné společnosti mají právo přejít na jinou právní formu, ale zákon jim nestanovuje pro toto žádnou lhůtu ba dokonce ani sankci pro společnosti, které svou právní formu nezmění (LANGMAJEROVÁ, ČÍNKOVÁ, 2013).

2.2.4 Nadace a nadační fondy

Zákon č. 227/1997, Sb., o nadacích a nadačních fondech byl zrušen. Nově jsou nadace a nadační fondy moderně upraveny v novém občanském zákoníku. Nově jsou nadace a nadační fondy podmnožinou takzvaných fundací, což jsou sdružení majetku sloužící ke konkrétně vymezenému účelu (FIALOVÁ, 2017).

Nadace v širším pojetí znamená „majetek, jenž je na základě svobodné vůle převeden za určitým účelem na osobu odlišnou od zakladatele, aby tato vymezený majetek trvale spravovala“ (RONOVSKÁ, 2012, s. 13).

§ 306 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků říká, že nadace je založena k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být veřejně prospěšný, pokud spočívá v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak. „Nadace může podnikat, pokud podnikání představuje pouhou vedlejší činnost a výtěžky podnikání slouží jen k podpoře jejího účelu; nadace však podnikat nesmí, pokud to zakladatel v nadační listině vyloučil. Za stejných podmínek může nadace převzít vedení obchodní společnosti“ (§ 307 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Název nadace obsahuje slovo „nadace“.

Nadace se zakládá nadační listinou, kterou může být zakládací listina nebo pořízení pro případ smrti. Zakládací listinu nadace pořizuje jedna osoba nebo více osob. Stojí-li na straně zakladatele nadace více osob, považují se za zakladatele jediného a v záležitostech nadace musí jednat jednomyslně. Nadační listina vyžaduje formu veřejné listiny. Majetek nadace je tvořen nadační jistinou a ostatním majetkem. Nadační jistinu tvoří soubor předmětů vkladů do nadace, popřípadě i nadačních darů. Nadační jistina musí mít celkovou hodnotu odpovídající alespoň výši 500 000 Kč.

Nadační fond se zakládá k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky. Název nadačního fondu musí obsahovat slova „nadační fond“. Nadační fond se zakládá zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti.

Nadační fond vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. § 398 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků říká, že „majetek nadačního fondu tvoří soubor vzniklý z vkladů a darů, jejichž předmět nemusí splňovat předpoklad trvalého výnosu. Co je v majetku nadačního fondu, nelze zastavit, ani jinak použít k zajištění dluhu; k právnímu jednání, které tomu odporuje, se nepřihlíží.“ Nadační fond nevytváří nadační jistinu ani nadační kapitál.

2.3 Způsoby financování neziskových organizací

Každá nezisková organizace potřebuje ke svému řádnému fungování nejen kvalitní vedení, ale velice nezbytné jsou finanční prostředky k zajištění všech aktivit. Získávání potřebných finančních prostředků u neziskových organizací je velmi často hodně problematické. Proto je důležité pro každou organizaci vytvářet takové strategie, které jim zajistí dlouhodobý přístup k finančním zdrojům. Při vytváření svých strategických plánů se musí zaměřit na takové zdroje a subjekty, kterým nemůže nabídnout žádnou službu, ale tyto subjekty mají zájem podílet se na fungování neziskové organizace (PLAMÍNEK, 1996).

Neziskové organizace mívají v praxi velmi omezené množství prostředků, proto je velmi důležité a nezbytné klást důraz na maximální efektivitu při vynakládání těchto zdrojů (STEJSKAL, KUVÍKOVÁ, MAŤÁTKOVÁ, 2012).

Tato podkapitola je právě zaměřená na to, jakým způsobem jsou financovány neziskové organizace. Je nutné si v první řadě uvědomit, že neziskové organizace se pohybují v tržním prostředí a proto musí disponovat určitými finančními prostředky, už jen proto, aby mohly svou činnost vůbec vykonávat. Lidé pak poskytují těmto organizacím finanční prostředky, protože jim věří a čekají, že jejich finanční prostředky budou využity pro společensky prospěšné a žádoucí cíle.

Ještě je třeba zdůraznit jeden velmi důležitý fakt a to, že neziskové organizace jsou organizace, které mohou dosahovat zisku, ale tento zisk není tím nejdůležitějším motivem jejich existence. Každopádně to je často velmi důležitý zdroj financování dalšího rozvoje (PLAMÍNEK, 1996).

Struktura u finančních zdrojů neziskových organizací je velmi diverzifikována. Jedná se o takzvané více zdrojové financování. Což je kombinace financování jak z vnitřních, tak z vnějších zdrojů. Každá organizace si volí vlastní kombinaci těchto zdrojů tak, aby to vedlo k co největšímu množství finančních prostředků využitelných ke své činnosti (STRECKOVÁ, MALÝ, 1998).

Vnitřní zdroje neziskové organizace jsou členské příspěvky a vlastní výdělečná činnost. Členské příspěvky pak jsou individuální dary od jednotlivých členů. Finanční prostředky z vlastní výdělečné činnosti jsou finanční prostředky z prodeje vlastního zboží, služeb nebo třeba z pronájmu. Zatímco vnější zdroje financí pro neziskové organizace jsou granty českých nadací, daňová zvýhodnění, dárci – domácí i zahraniční, sponzoři, příjmy z veřejných rozpočtů, ale také z loterií nebo her (TETŘEVOVÁ, 2008).

Mezi finanční zdroje, které jsou použitelné pro všechny typy neziskových organizací, patří výnosy z vlastní činnosti, pro kterou byla nezisková organizace založena nebo zřízena, z doplňkové činnosti zahrnuté do statutu organizace, z prodeje či pronájmu majetku, z reklam, z darů od fyzických či právnických osob tuzemských i zahraničních, a to včetně nadací, dědictví a sponzoringu, od pojišťoven a fondů, z úroků svých vkladů či půjček, ze sbírek, tombol, loterií, ze zdrojů vzniklých organizací zákonnými daňovými úlevami.

Finanční zdroje, které jsou využitelné jen některými organizacemi, jsou členské příspěvky u organizací, které vyvíjí svoji činnost na členském principu, jako například občanská sdružení, profesní komory, politické strany a politická hnutí; příspěvky věřících občanů u některých náboženských společností; výnosy z daní a poplatků stanovených zákony u obcí a okresních úřadů; vklady zakladatelů u nadací, nadačních fondů a obecně prospěšných společností; výnosy z poplatků a pokut, např. při narušení ekologie, z příjmu ze vstupenek na filmová představení; z výnosů vzešlých z obchodování s cennými papíry ve vlastnictví na kapitálovém trhu a za předem stanovených podmínek mohou být zdrojem pro rozvoj organizace (STRECKOVÁ, MALÝ, 1998).

“Subjekty, jež náleží do tohoto sektoru, získávají prostředky na svůj provoz a rozvoj zcela či z významné části z veřejných rozpočtů (státních, územních, municipálních) anebo prostřednictvím jiných přerozdělovacích procesů od konkrétních fyzických či právnických osob (nadační fondy, sponzorské příspěvky apod.). Subjekty neziskového sektoru poskytují statky bezplatně, případně za modifikovanou cenu, tzv. uživatelský poplatek, jež představuje určitý podíl spotřebitele na nákladech. Chování subjektů neziskového sektoru je předmětem zkoumání veřejné ekonomie” (TETŘEVOVÁ, 2008, s. 26).

2.3.1 Veřejné rozpočty

Veřejné rozpočty jsou jedním ze zdrojů financování neziskových organizací. Soustava veřejných rozpočtů je tvořena státním rozpočtem, rozpočty krajů a obcí, ale také zde patří rozpočty příspěvkových organizací a rozpočty dobrovolných svazků obcí. Neziskové organizace tak mohou čerpat finanční prostředky od státu, od jednotlivých ministerstev, státních fondů, Grantové agentury České republiky, ale také z rozpočtu krajů a obcí (ZÁKON č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech). Dotací z veřejného rozpočtu rozumíme výdaj na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a sociální či jiné humanitární účely (HLOUŠEK, HLOUŠKOVÁ, 2011).

Jednou z nevýhod tohoto financování je dosti velký stupeň byrokracie. Často se jedná o velmi složité žádosti, dokumentace, které jsou nutné pro projekt, ale bez kterých se žádost o finanční dotaci neobejde. Výhodou pak je to, že veřejné zdroje poskytují širší okruh prostředků a to i pro méně populární oblasti (ŠEDIVÝ, MEDLÍKOVÁ, 2011).

Stát právě tímto způsobem, to znamená dotační politikou, ovlivňuje neziskové organizace. Jedná se o centrálně koordinovanou politiku, jež se zaměřuje na podporu nestátních neziskových organizací ve vybraných oblastech za předem vymezených podmínek. Ministerstva však mohou poskytovat dotace i mimo dotační politiku, tedy dotace podle vlastního režimu (HYÁNEK, PROUZOVÁ, ŠKARABELOVÁ A KOL., 2007).

Velmi důležité je to, že na státní dotace není právní nárok. Pouze některé organizace mají na státní příspěvek nárok. Jedná se například o církve a náboženské společnosti, politické strany a jiné (PEKOVÁ, 2008).

2.3.2 Fondy Evropské unie

Evropská unie se snaží prostřednictvím politiky soudržnosti o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Cílem této politiky je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi Evropské unie a zároveň se zvyšovala schopnost Evropské unie čelit všem výzvám 21. století. Středem pozornosti je kromě udržitelného růstu, inovace a konkurenceschopnosti také vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti. V podstatě se jedná o evropskou politiku hospodářské a sociální soudržnosti, jinými slovy také kohezní politika.

Evropská unie na tuto politiku vydává více než třetinu svého společného rozpočtu. Dotační politika Evropské unie se realizuje prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti.

Prostředky však nejsou čerpány přímo. Jednotlivé členské země si dojednávají s Evropskou komisí takzvané operační programy, které jsou jakýmsi stupněm mezi těmito třemi hlavními evropskými fondy s konkrétními příjemci finanční podpory (HLOUŠEK, HLOUŠKOVÁ, 2011).

Jednou z nevýhod tohoto financování je dosti velký stupeň byrokracie. Často se jedná o velmi složité žádosti, dokumentace, které jsou nutné pro projekt, ale bez kterých se žádost o finanční dotaci neobejde. Výhodou pak je to, že veřejné zdroje poskytují širší okruh prostředků a to i pro méně populární oblasti (ŠEDIVÝ, MEDLÍKOVÁ, 2011).

2.3.3 Granty

Granty jsou v podstatě účelově určené příspěvky na předem stanovené konkrétní účely. Poskytují je jednak soukromé nadace a pak také správní či samosprávné instituce a to z veřejných rozpočtů. Nejčastěji se pojem grant používá v souvislosti s nadacemi, nadačními fondy a agenturami. To znamená, že ze soukromých zdrojů. Pokud se finance poskytují z ministerstev, obcí a krajů – tedy z veřejných zdrojů, pak se používá spíše pojem dotace.

Granty tedy poskytují nejen ministerstva, krajské úřady, obecní a městské úřady, magistráty, ale také státní fondy či jiné složky státu a veřejné správy, a pak také především nadace a nadační fondy. Většina těchto subjektů vypisuje pravidelná grantová kola, do kterých se mohou žadatelé přihlásit.

Výhodou grantů je především to, že poskytují větší finanční částku na určité období či akci. Organizace si tak může plánovat aktivity dopředu a granty se mohou stát pravidelným zdrojem. Nevýhodou je naopak omezení podporovaných aktivit představami samotného dárce, dlouhý rozhodovací proces, že jsou prostředky účelově vázány a složitý proces vyúčtování (HLOUŠEK, HLOUŠKOVÁ, 2011).

Kombinace veřejných a neveřejných zdrojů je vždycky závislá na rozhodnutí konkrétní neziskové organizace. Na žádný z výše uvedených zdrojů není právní nárok a z tohoto důvodu je důležité, aby nezisková organizace prováděla aktivní finanční politiku. Je však vhodné podotknout, že u neziskové organizace by měly převažovat prostředky získané z neveřejných zdrojů a pak by měl být vytvořený stálý okruh dárců, s nimiž lze dlouhodobě pracovat (BROUKAL, VÁVROVÁ A KOL., 2007).

2.3.4 Daňová zvýhodnění

Neziskové organizace mohou být také plátcí i poplatníky všech daní, ale častěji je u nich uplatňován zvýhodněný daňový režim. Jedná se spíše o nepřímou podporu státu. Mezi ty nejvýznamnější daňové výhody patří zdanění příjmů a daň z přidané hodnoty. Úprava daně z příjmu kompenzuje složitou daňovou evidenci příjmů neziskovým organizacím tím, že sníží daňový základ minimálně o 300 000 Kč (§ 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů). Za určitých podmínek mohou získat daňová zvýhodnění také dárci, jež organizaci podporují.

Pokud se jedná o daň z přidané hodnoty, tak i zde platí zvláštní zvýhodněný režim. Tento režim je vztažen k odborům, nadacím a nadačním fondům, církvím a náboženským společnostem, ale také k politickým stranám a hnutím. Platí, že pokud organizace vykonává pouze činnost, pro kterou byla založena, tak se nemusí registrovat jako plátce DPH. Stejně pravidlo platí i pro neziskové organizace vykonávající činnost v oblasti výchovy a vzdělávání, v oblasti zdravotnických služeb a sociální pomoci.

Logicky mají tato zvýhodnění pro neziskové organizace svá opodstatnění. Vzhledem k tomu, že neziskové organizace vykonávají především veřejně prospěšné činnosti, není účelem státu od nich vybírat některé daně a pak tyto vybrané finanční částky přerozdělovat na stejné nebo podobné služby, ale poskytované státními organizacemi (DUBEN, 1996).

2.3.5 Příjmy z vlastní činnosti

Ačkoliv nejsou neziskové organizace zakládány za účelem podnikání, mohou získávat finanční prostředky z vlastní činnosti. Mohou tak získávat finanční prostředky skrz hlavní činnosti, pro které byly založeny a které jsou definovány statutem, stanovami nebo zřizovací listinou. Nebo mohou získávat finanční prostředky prostřednictvím vedlejší činnosti. Mohou tak prodávat vlastní výrobky či poskytovat služby, které jsou pak zdaněny.

V případě, že nezisková organizace pořádá akci, na které získává vstupné jako sponzorský příspěvek, tak se jedná o příjem z vlastní činnosti a podléhá dani z příjmu. Stejně je to i v případě, že vykonává prodej předmětů z vlastní činnosti, nebo zprostředkovaně od jiných subjektů. Případný zisk je vždycky zdaněn.

Příjmy z vlastní činnosti mohou být pro neziskové organizace způsobem, jak si mohou udržet finanční nezávislost na veřejných zdrojích. U menších organizací pak ještě existuje výrazný motivační prvek v podobě snížení daňové základu daně z příjmu o 300 tisíc korun. Tyto finanční prostředky pak mohou být použity pro samotnou organizaci (HLOUŠEK, HLOUŠKOVÁ, 2011).

Mezi příjmy z vlastní činnosti tedy patří příjmy z prodeje vlastních výrobků a služeb, příjmy z hospodářské činnosti nebo příjmy z pořádání různých akcí, jako jsou například přednášky, plesy, příjmy z reklam a aukcí (ŠEDIVÝ, MEDLÍKOVÁ, 2012).

HLOUŠEK A HLOUŠKOVÁ (2011) dělí příjmy z vlastní činnosti na tržby za prodané vlastní výrobky, tržby za vykonané činnosti a poskytnuté služby, tržby za zboží a tržby z členských příspěvků. Dále zde patří příjmy z vlastního majetku: tržby z pronájmu movitého

a nemovitého majetku, výnosy z cenných papírů a kapitálového majetku (úroky), příjmy plynoucí z práv k duševnímu vlastnictví (autorské právo, právo k patentům a vynálezům).

2.3.6 Dárcovství

Neziskové organizace si jsou vědomy, že jednotlivé dary nemají samy o sobě velikou hodnotou, ale v celkovém množství přijatých darů už to může představovat slušnou částku v celkových příjmech organizace. Existuje několik faktorů, které vedou dárce k tomu, aby finančně podpořili danou neziskovou organizaci. Jedná se o takzvanou utilitární motivaci – očekávání reciprocitu, familiární motivaci – osobní zkušenosti, normativní motivaci – morální pohnutky a negativní motivaci – negativní impulsy (HLADKÁ, ŠINKYŘÍKOVÁ, 2009).

V případě neziskových organizací se zabýváme takzvaným organizovaným dárcovstvím. V dnešní době se také používá název filantropie. Toto organizované dárcovství má čtyři podoby: smluvní dárcovství, sbírkové dárcovství, pravidelné dárcovství a příležitostné dárcovství. U těchto čtyř podob dárcovství dále sledujeme adresnost a účelovost.

Smluvní dárcovství je založeno na tom, že nezisková organizace koná takové aktivity, které vedou k oslovení konkrétních potenciálních dárců. Jedná se o dárcovství, které je adresné a účelové, protože při navázání kontaktu s dárce dochází i k navázání adresného kontaktu a navíc při poskytnutí daru je určeno, k jakému účelu je dar poskytnut.

Pravidelné dárcovství je naopak dárcovství, které je zaměřeno na neziskovou organizaci jako celek a na podporu její celkové činnosti. Jedná se o adresný kontakt s dárce, ale už není účelový, neboť není přesně určeno, na jaký účel bude dar použit.

Sbírkové dárcovství je založeno na veřejném oslovování velkého množství potenciálních dárců. Nejedná se o adresný kontakt, ale jedná se o účelovou sbírku na konkrétní účel. Nejčastěji se jedná o veřejné sbírky.

Příležitostné dárcovství slouží k získání jen malého množství darů. V tomto případě se organizace nesnaží nijak dárce ovlivňovat a spíše je to založeno na jeho samotné motivaci organizaci přispět. Jedná se o neadresné a neúčelové dárcovství.

Rozlišujeme samozřejmě i dárcovství individuální a firemní. Vždycky je ale důležité, aby organizace dobře zvážila, které finanční zdroje zvolí (BAČUVČÍK, 2011).

ŠEDIVÝ, MEDLÍKOVÁ (2011) uvádí, že firmy často podporují projekty, které jsou pro ně zajímavé. Nejčastěji se jedná o projekty v oblasti kultury, umění, sportu či ekologické

projekty. Větší firmy často nabízejí i vlastní grantové systémy. Zde pak záleží na neziskové organizaci, zda sepiše žádost a sestaví projekt s rozpočtem (REKTORŮK, 2010).

2.3.7 Sponzorství

Rozdíl mezi dárcovstvím a sponzorstvím je především v tom, že sponzorství je založeno na principu, že sponzor očekává od neziskové organizace předem domluvené protislužby. Nejčastěji se jedná o propagaci sponzorské firmy. Rozdíl je ale také v daňových zákonech. Některé příjmy získané ze sponzorského daru jsou někdy spojené s takzvaným protiplněním. Nezisková organizace se tímto zavazuje k protiplnění reklamou poskytovatele. Tyto dary nejsou pak osvobozeny od daně a nezisková organizace tak musí daň zaplatit. Pokud však je neziskové organizaci poskytnut sponzorský dar bez protislužby, pak je tento sponzorský dar brán jako dar, který se nedaní (BAČUVČÍK, 2011).

3. Analýza činnosti a hospodaření spolku Rodina u nás

Pro praktickou část práce byla vybrána konkrétní nestátní nezisková organizace – Rodina u nás z.s., u které bude provedeno zhodnocení její činnosti a hospodaření, a to zejména část příjmová. Předmětem je rozbor a srovnání financování této organizace v posledních 5 - ti letech, a to od roku 2013 do roku 2017.

3.1. Charakteristika spolku Rodina u nás

Nezisková organizace Rodina u nás byla založena v roce 2013 zápisem do rejstříku Ministerstva vnitra a bylo jí přiděleno identifikační číslo. Jako spolek je zapsána ve spolkovém rejstříku, vedeném u Krajského soudu v Ostravě. Jejím zakladatelem je Mgr. Jana Lexová, která působí jako předsedkyně spolku.

Spolek Rodina je jedním ze dvou poskytovatelů této služby v regionu Valašsko-Meziříčska. Jeho hlavní činnost je zaměřena na náhradní rodinnou péči. Význam náhradní rodinné péče je popsán tak, aby byl dostatečně srozumitelný i široké laické veřejnosti, tedy také těm lidem, kteří se s touto formou práce neziskové organizace doposud nesetkali.

Hlavním cílem a účelem činnosti spolku Rodina u nás je podpora a doprovázení jejich členů (pěstounských rodin) a klientů při jejich komunikaci s odborníky, úřady a organizacemi a dále také poradenská činnost pro veřejný, soukromý a občanský sektor.

Rodina u nás je spolek, který se transformoval z občanského sdružení, jež vzniklo v červnu 2013. Od roku 2009 do roku 2013 spolek působil jako Klub náhradních rodin pod záštitou Komunitního a vzdělávacího centra ve Valašském Meziříčí. Aktivita Klubu náhradních rodin se od počátku věnovaly podpoře náhradních rodin v regionu, a to jak rodin pěstounských, tak i adoptivních. Jím realizované projekty vždy směřovaly především k podpoře dětí, které vyrůstaly v náhradních rodinách. S náhradními rodinami se zaměstnanci spolku Rodina u nás potkávali na klubových setkáních, večerech pro maminky, víkendových pobytech či terapeutických aktivitách.

3.2. Organizační struktura spolku

Dokumentem upravujícím základní otázky správy, organizace, způsobu použití prostředků a další jsou Stanovy spolku Rodiny u nás. Členové statutárního orgánu vykonávají

svou funkci bez jakéhokoli nároku na odměnu. Za Rodinu u nás jedná navenek samostatně předseda.

Organizace má v současné době 4 zaměstnance v pracovním poměru, a to výkonnou ředitelku a 3 sociální pracovníce pro doprovázení náhradních rodin. Na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pak působí správce webových stránek, hospodářka, terénní sociální pracovníce, psycholog a psychoterapeut.

Zákon 359/1999 Sb. umožňuje širší zapojení neziskového sektoru do systému péče o ohrožené děti, a to formou uzavírání Dohod o výkonu pěstounské péče prostřednictvím pověřených osob, tzv. *doprovázející organizace*.

Tady lze konstatovat, že spolek Rodina u nás, přestože se jedná o nestátní neziskovou organizaci, čerpá na základě vydaného Pověření k výkonu sociálně - právní ochrany dle zákona SPOD dotace na odbornou poradenskou činnost ze státního rozpočtu, kapitola 313 – MPSV.

Dotace – Státní příspěvek na výkon pěstounské péče je poskytována z rozpočtu VÚSC, v tomto případě Krajského úřadu práce Zlín.

3.3. Působnost spolku Rodina u nás

Výkon péče o ohrožené děti je zajišťován kombinací činností státní správy a samosprávy, která působí jednak samostatně a jednak v přenesené působnosti.

Novela zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, která nabyla účinnosti 1. ledna 2013, zavedla nové formy podpory náhradní rodinné péče.

Již léta fungující systém dávek pěstounské péče byl doplněn o zákonný nárok pěstounských rodin na určité typy služeb. K jejich financování slouží Státní příspěvek na výkon pěstounské péče. Výplata Státního příspěvku je vázána na uzavření Dohody o výkonu pěstounské péče, nebo vydání správního rozhodnutí, které tuto dohodu nahrazuje.

Subjekty oprávněné k uzavírání Dohody o výkonu pěstounské péče tj. obecní úřady s rozšířenou působností, obecní úřady, krajské úřady a další fyzické a právnické osoby, které získají k uzavírání dohod pověření od Krajského úřadu – jeho sociálního odboru, získávají za každou uzavřenou Dohodu o výkonu pěstounské péče (vydání správního rozhodnutí) částku ve výši 48.000,- Kč ročně. V případě, že je Dohoda uzavírána v průběhu roku, činí výše příspěvku 4 000 Kč za každý započatý měsíc, v němž dohoda trvala. Pokud pěstoun mění doprovázející organizaci, nebo pěstounská péče končí v průběhu roku, doprovázející

organizace vyplacený státní příspěvek nevrací, pokud dohoda o výkonu pěstounské péče s ní uzavřená trvala v daném kalendářním roce alespoň 6 měsíců.

3.3.1 Náhradní rodinné péče

Náhradní rodinná péče spadá pod oblast sociálně právní ochrany dětí. Jedná se o druh sociální pomoci. *„Cílem sociální pomoci je zabezpečení základních životních potřeb občanům, kteří se nacházejí v obtížné sociální situaci a z objektivních nebo subjektivních důvodů si nejsou schopni vlastním přičiněním ani s pomocí rodiny zabezpečit tyto potřeby“* (WILDMANNOVÁ, 2005, str. 78). Obtížnou sociální situaci chápeme souhrn nepříznivých podmínek a okolností, které se vztahují k určité skupině či občanovi společně posuzovaných osob a vlivů, které se jich bezprostředně nebo zprostředkovaně dotýkají (WILDMANNOVÁ, 2005).

MATĚJČEK (1999, s. 31) charakterizuje náhradní rodinnou péči jako formu péče o dítě, *„kdy je dítě vychováváno „náhradními“ rodiči v prostředí, které se nejvíce podobá životu v přirozené rodině.“*

Náhradní rodinná péče je forma péče o dítě, které je vychováváno jinými osobami než rodiči v prostředí, jež se nejvíce podobá životu v přirozené rodině. Náhradní rodinná péče má podle zákona o rodině i podle mezinárodních úmluv přednost před ústavní výchovou. V České republice je bohužel ještě pořád ústavní výchova konečným řešením pro mnoho dětí.

V současnosti se spíše méně setkáváme s případy skutečně osiřelých dětí, kdy jim zemřeli oba rodiče. Ve většině případů se jedná o spíše o sociálně osiřelé děti. Tedy děti, které mají matku i otce, nebo jednoho z nich, ale Ti se nemohou nebo nechťejí či dokonce neumějí o ně postarat. V počátku rozhodování, kam dítě umístit, se v první řadě bere v potaz nejbližší rodina, a až následně se hledají jiné vhodné osoby, které dítě sice neznají, ale jsou ochotny dítě přijmout do rodiny a pečovat o něj.

V následujících částech budou blíže popsány jednotlivé formy náhradní rodinné péče a to včetně důležitých informací o nich.

Instituce (soud i odbor sociálně právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností), jež řeší situaci ohroženého dítěte, posuzuje, který ze způsobů řešení situace konkrétního dítěte je nejvhodnější. Pokud nastane situace, kdy dítě nemůže zůstat ve své původní rodině, hledá se další řešení. V podstatě se nejprve hledá někdo příbuzný nebo blízký, komu by dítě mohlo být svěřeno do péče, pokud už nedošlo k tomu, že osoba sama začala hájit zájmy dítěte a nenavrhla sama soudu svěřeni do péče. Pokud se však nikdo takový nenajde, tak se hledá

cizí osoba/rodina, jež je ovšem pro dítě neznámá. Jedná se o takzvaný proces zprostředkování. Nejedná se o obecný postup, ale je to nejčastější postup. V případě umístění do náhradní rodinné péče k neznámé osobě, existuje možnost osvojení, nebo dlouhodobá pěstounská péče. Existuje však i možnost umístění dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu, pokud však ani tato možnost není, pak se hledá zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, anebo dochází k nařízení ústavní výchovy. Nikdy nelze dopředu říci, jaký typ náhradní rodinné péče bude pro dítě nejvýhodnější (BUBLEOVÁ, 2011).

3.3.2 Svěření do péče jiné osoby než rodiče

§ 953 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, uvádí, že pokud se o dítě nemůže starat osobně žádný z rodičů ani poručník, pak může být dítě svěřeno do péče jiné osobě, ale musí to být v souladu se zájmy dítěte. Přičemž svěření dítěte do osobní péče pečující osoby nenahrazuje pěstounskou péči, předpěstounskou péči ani péči, která musí předcházet osvojení. Ale má přednost před péčí o dítě v ústavní výchově.

Pečující osoba musí skýtat záruky řádné péče a musí s péčí o dítě souhlasit. Pokud se jedná o osobu příbuznou, dá jí soud přednost. Tato forma péče je při hledání vhodné osoby pro dítě na prvním místě, protože dítě tímto může zůstat v původní rodině nebo u osoby, kterou zpravidla zná (BUBLEOVÁ, 2011).

§ 956 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, uvádí, že rodičům je stanoven rozsah výživného s ohledem na jejich možnosti, schopnost a majetkové poměry a rovněž mu stanoví povinnost platit výživné k rukám pečující osoby. Dále tento paragraf stanovuje, že pečující osoba má právo vymáhat výživné stanovené rodičům na dítě, které má v péči, jakož i právo s výživným pro dítě hospodařit v zájmu dítěte podle jeho potřeb a v souladu s jeho zájmy. Soud může způsob hospodaření s výživným dítěte upravit, zejména určit, jaká část bude určena na spotřebu a jaká část bude dítěti spořena.

3.3.3 Osvojení

BUBLEOVÁ (2011) definuje osvojení, jako nejvyšší formu náhradní rodinné péče a to hlavně proto, že dítě získává novou rodinu se vším všudy, včetně příbuzenských vztahů. Vztahy v původní rodině mu tímto zanikají. Neznačená to však, že dítě najednou přestává mít minulost. Minulost dítěte v případě osvojení rozhodně nelze přehlížet, každé dítě má své kořeny, svou identitu, kterou nelze potlačovat, ale je důležité ji dál budovat tak, aby se propojila s životem v nové rodině.

§ 794 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků definuje osvojení jako přijetí cizí osoby za vlastní. Předpokladem pro osvojení je vytvoření takového vztahu mezi osvojitelem a osvojencem, jako je vztah mezi rodičem a dítětem, nebo aspoň vytvoření základu takového vztahu, přičemž osvojení musí být v souladu se zájmy dítěte. O osvojení nezletilého rozhodne soud. Na základě rozhodnutí soudu o osvojení se osvojitel, popřípadě osvojitelé, zapíše do matriky jako rodič, popřípadě rodiče dítěte.

§ 800 tohoto zákona říká, že osvojiteli se mohou stát jak manželé, tak pouze jeden z manželů. Důležité je zdůraznit, že osvojit lze nezletilé dítě, které nenabýlo plné svéprávnosti. Občanský zákoník také říká, že mezi osvojitelem a osvojovaným dítětem musí být přiměřený věkový rozdíl, zpravidla ne menší než šestnáct let. Osvojení je vyloučeno mezi osobami spolu příbuznými v přímé linii a mezi sourozenci.

BUBLEOVÁ (2011) k tomu dodává, že právní mocí rozhodnutí o osvojení zanikají všechna vzájemná práva a povinnosti mezi osvojencem a jeho původní rodinou. Navíc noví osvojitelé mají stejnou rodičovskou zodpovědnost, jako při výchově vlastního dítěte. Navíc se dítě dostává na úroveň biologických dětí svých osvojitelů, což je obrovská výhoda. Osvojitelé tak mají vůči němu vyživovací povinnost a i ono k nim a ještě po sobě i dědí.

§ 806 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, říká, že v případě, kdy osvojované dítě dosáhlo alespoň dvanácti let, je třeba vždy jeho osobního souhlasu s osvojením. Navíc je třeba k osvojení souhlasu rodičů osvojovaného dítěte.

§ 839 tohoto zákona stanovuje dohled na úspěšnost osvojení. *„Odůvodňují-li to okolnosti případu, nařídí soud i bez návrhu nad osvojitelem a osvojencem dohled na dobu nezbytně nutnou, jejíž délku zároveň určí; dohled vykonává zpravidla prostřednictvím orgánu sociálně-právní ochrany dětí.“* I přesto, že dohled nebude soudem určený, poskytuje orgán sociálně-právní ochrany dětí osvojitelům poradenství a služby spojení s péčí o osvojence.

3.3.4 Pěstounská péče

Do pěstounské péče jsou svěřovány děti, jež mají rodinu, ale z nějakých důvodů v ní nemohou žít. Rovněž do pěstounské péče patří také děti, u kterých ještě není dořešená otázka, zda mohou být osvojeny. Pěstounská péče je velmi rozmanitá a to především proto, že vazby dítěte na původní rodinu zůstávají a je třeba je respektovat (BUBLEOVÁ, 2011).

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, stanovuje, že pokud o dítě nemůže pečovat žádný z rodičů a ani poručník, pak může být dítě

svěřeno do péče pěstounovi. Přičemž pěstounská péče má přednost před ústavní výchovou. Pěstounská péče může být stanovena i na přechodnou dobu.

V případě pěstounské péče, může dle § 959 tohoto zákona, soud rozhodnout o pěstounské péči na dobu, po kterou trvá překážka, jež brání rodičům v osobní péči o dítě. Rodič pak může požadovat dítě zpět do své osobní péče. Soud tomuto návrhu vyhoví, pokud to bude v zájmu dítěte. Zákon dále stanovuje, že rodiče mají vůči dítěti povinnosti a práva vyplývající z rodičovské odpovědnosti, s výjimkou práv a povinností, které zákon stanoví pěstounovi a že rodiče mají právo se s dítětem osobně a pravidelně stýkat i právo na informace o dítěti. Rodičům zůstává vyživovací povinnost a jejím stanovena soudem povinnost jej hradit.

§ 966 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, dodává, že pěstoun je povinen a oprávněn o dítě osobně pečovat. Pěstoun při výchově dítěte vykonává přiměřeně povinnosti a práva rodičů, rozhoduje o běžných záležitostech dítěte a v těchto záležitostech jej také zastupuje a spravuje jeho jmění. Má povinnosti informovat rodiče dítěte o jeho podstatných záležitostech.

„Dítě svěřené do pěstounské péče pomáhá podle svých možností a schopností v pěstounově domácnosti; má-li vlastní příjem, přispívá i na úhradu společných potřeb rodiny. Pěstounská péče zaniká nejpozději, nabude-li dítě plné svéprávnosti, jinak jeho zletilostí“ (§ 968 a § 970 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků).

3.3.5 Poručenství

§ 928 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších změn a doplňků, uvádí, že pokud není žádný z rodičů, který má a vůči svému dítěti vykonává rodičovskou odpovědnost v plném rozsahu, tak soud jmenuje dítěti poručníka. V podstatě je tento vztah založený na tom, že poručník má vůči dítěti zásadně všechny povinnosti a práva jako rodič, ale nemá k dítěti vyživovací povinnost. Do doby než soud rozhodne o poručníkovi dítěte, nebo než se poručník ujme funkce, vykonává funkci veřejného poručníka orgán sociálně-právní ochrany dětí.

Podle § 931 tohoto zákona může být poručníkem určen člověk, kterého označili rodiče, pokud to není v rozporu se zájmy dítěte a tato osoba poručenství neodmítla. Fyzická osoba, kterou soud jmenoval, může tedy své jmenování do funkce poručníka odmítnout. Jmenovány mohou být i dvě osoby, zpravidla to jsou manželé.

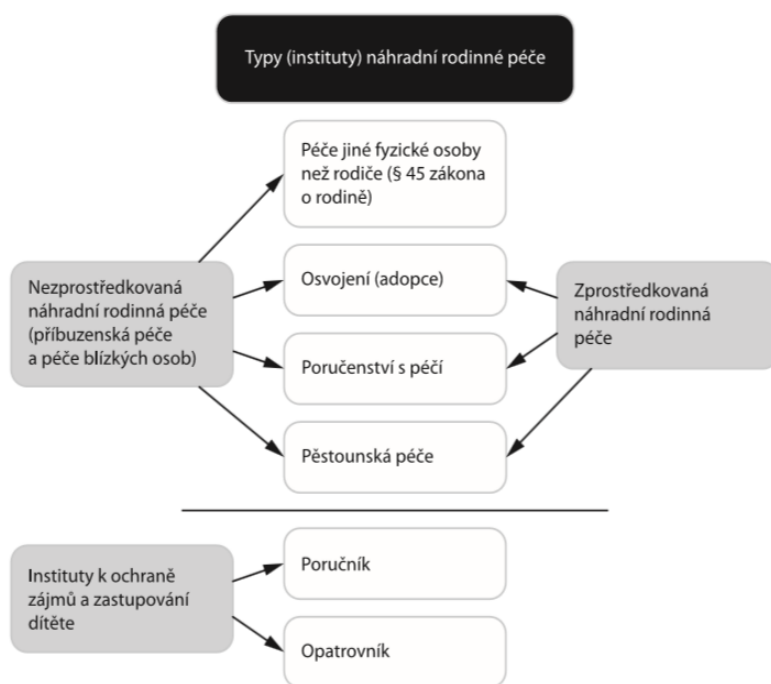
Poručník odpovídá za řádné plnění své funkce a podléhá stálému dozoru soudu. Každé rozhodnutí poručníka, pokud nejde o běžné záležitosti týkající se dítěte, musí být schváleno soudem. Poručník má za povinnost podávat soudu pravidelné zprávy o osobě dítěte, o jeho vývoji a předkládá účty ze správy jeho jmění, a to alespoň jednou za rok, neurčí-li soud období kratší.

§ 939 ještě uvádí, že pokud se poručníkem stane člověk, který o dítě osobně pečuje tak, jako by mu bylo svěřeno trvale do péče, tak mu náleží hmotné zabezpečení jako pěstounovi.

Podle BUBLEOVÉ (2011) jsou do péče poručníka umísťovány děti, které přecházejí do „příbuzenské“ péče osoby, která bude zastávat i funkci zákonného zástupce dítěte, dále děti, kterým není nalezen osvojitel, i když by mohly být osvojeny. Také lze svěřit dítě do pěstounské péče a ustanovit někoho jiného poručníkem dítěte. Anebo se jedná o případy dětí, jejichž rodiče jsou zbavení rodičovské zodpovědnosti, nebo jejich rodičovská zodpovědnost je pozastavena, ale stále jsou rodič dítěte v základním slova smyslu. Pro toto dítě není vhodné osvojení, ale péče poručníka nebo pěstounská péče.

Jednotlivé typy náhradní rodinné péče se od sebe liší. Následující obrázek poukazuje na rozdíly mezi jednotlivými instituty (BUBLEOVÁ, 2011).

Obr. 3.1: Typy náhradní rodinné péče

Zdroj: BUBLEOVÁ, 2011, str. 39

3.4 Analýza činnosti v letech 2013 – 2017

Činností respektive posláním spolku Rodina u nás, je podporovat a rozvíjet náhradní rodinnou péči v České republice se zaměřením na aktivity vedoucí ke zlepšení kvality života dětí vyrůstajících mimo svou biologickou rodinu.

Rodina u nás, z.s. poskytuje své služby na základě Rozhodnutí pověření k výkonu sociálně právní ochrany dětí, č.j. KUZL 66870/2016, na území správního obvodu Zlínského a Moravskoslezského kraje, a v místě ul. Havlíčkova 234/1, 757 01 Valašské Meziříčí, v tomto rozsahu:

- pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě,
- poskytuje nebo zprostředkuje rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené,
- pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovu,
- uzavírá dohody o výkonu pěstounské péče,
- přebírá zajišťování příprav žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny, kterou jinak zajišťuje krajský úřad, provádí přípravy žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče,
- poskytuje odborného poradenství a pomáhá žadatelům o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče a poskytuje poradenskou pomoc fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům v souvislosti s osvojením dítěte nebo se svěřením dítěte do pěstounské péče,
- poskytuje výchovnou a poradenskou péči osobě pečující, s níž pověřená osoby uzavřela dohodu o výkonu pěstounské péče, při výkonu pěstounské péče a sleduje výkon pěstounské péče; pokud osoba pečující o tuto službu požádá, je pověřená osoba povinna výchovnou a poradenskou péči poskytnout.

Formou Státního příspěvku na výkon pěstounské péče má být financován rozsah služeb pro děti v pěstounské péči a jejich pěstouny tak, aby bylo možné účinně předcházet přetížení a následnému selhávání pěstounů – definuje § 47a Zákona o sociálně - právní ochraně druhů pomoci a služeb, na něž má dítě svěřené do pěstounské péče a pěstoun nárok. Vedle nich je pěstounským rodinám poskytováno poradenství (jeho minimální rozsah je upraven § 4 prováděcí vyhlášky) a prováděn dohled nad dodržováním Dohody o výkonu pěstounské péče.

Neexistuje pravidlo, že pro každou pěstounskou rodinu je nutné poskytnout služby v hodnotě státního příspěvku. Dohoda o výkonu pěstounské péče je pouze kritériem, na jehož základě se finanční prostředky ze státního rozpočtu rozdělují mezi jednotlivé doprovázející subjekty a ty pak hospodaří se souhrnem příspěvku dle individuálních potřeb svěřeného dítěte a pěstounské rodiny. Některá pěstounská rodina tak může čerpat služby v hodnotě vysoce převyšující částku státního příspěvku, rodina pečující o dítě s menšími potřebami, pak částku výrazně nižší.

Služby jsou koncipovány tak, že jde zpravidla o nárok pěstouna svěřeného dítěte, bez ohledu na počet svěřených dětí. Některé služby jsou přímo spojeny s povinností pěstouna (právo na zajištění bezplatného vzdělávání spojené s povinností pěstouna vzdělávat se v rozsahu 24 hodin v průběhu 12 kalendářních měsíců). Na výběru poskytovatele služby se může podílet i pěstoun, doprovázející subjekt má právo určité služby doporučit či zprostředkovat. Pěstoun se ovšem může v dohodě o výkonu pěstounské péče zavázat k využívání konkrétního poskytovatele služby.

Služby a akce pak jsou určeny primárně pro děti vyrůstající v pěstounské péči a jejich pěstouny, příp. poručníky a to ve Zlínském a Moravskoslezském kraji. Osvětové aktivity, vzdělávání a poradenství k náhradní rodinné péči jsou cílené na odbornou i laickou veřejnost z celé České republiky. Požádat spolek Rodina u nás o ochranu svého života a dalších práv však může každé dítě, a to telefonem, osobně, či e-mailem.

Od roku 2013 se vyvíjel počet zaměstnanců spolku v návaznosti na počet uzavřených Dohod s rodinami v náhradní rodinné péči. Odbornost zaměstnanců spolku je striktně předepsána. Tito zaměstnanci musí dosahovat vysokoškolské vzdělání v oboru např. andragogika, sociální politika a sociální práce, speciální pedagogika.

Jak je z patrné z následující tabulky, počet uzavřených Dohod od roku 2015 klesl, ale následně se tím zkvalitnily poskytované služby.

Tab. 3.1: Vývoj počtu zaměstnanců a počtu uzavřených Dohod o výkonu náhradní rodinné péče

	Hlavní pracovní poměr	Dohody o provedení práce	Dohody /státní příspěvek /
2013	2,5	21	18
2014	4	28	28,9
2015	4,5	33	60,1
2016	4,5	33	42
2017	4	36	38

Zdroj: spolek, vlastní zpracování

3.5 Analýza hospodaření v letech 2013 – 2017

V následujících kapitolách budou provedeny analýzy hospodaření spolku Rodina u nás od roku jejího vzniku, tj. rok 2013, až do roku 2017.

3.5.1 Hospodaření v roce 2013

V prvním roce své činnosti, tj. v roce 2013, hospodařila nezisková organizace Rodina u nás pouze s dotací na výkon pěstounské péče. Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování dotací ze státního rozpočtu obcím s rozšířenou působností a hl. m. Praze na výkon agendy sociálně-právní ochrany dětí přesně stanovuje jak s poskytnutými prostředky nakládat.

Během roku 2013 spolek Rodina u nás uzavřel „Dohodu o výkonu pěstounské péče“ s 18 rodinami, dotace ze státního rozpočtu činila 650.000,- Kč. Bylo však zjištěno, že pouze dotace ze státního rozpočtu nestačí pokrýt veškeré náklady spojené s činností spolku a koncepce hospodaření se rozšířila na vícezdrojové financování. Došlo tak ke zkvalitnění služeb poskytovaných z titulu výkonu pěstounské péče.

Díky podpoře Nadace Karla Janečka spolek zakoupil přístroj EEG Biofeedback v hodnotě 50. 000,- korun, který pomáhá dětem zvládat jejich hendikepy, které si s sebou do náhradních rodin přinášejí.

3.5.2 Hospodaření v roce 2014

V roce 2014 byla služba EEG Biofeedback poskytována díky výrazné podpoře Nadačního fondu J&T a Nadace Agrofert. Z poskytnutých dotací byly mimo jiné zakoupeny kompenzační pomůcky pro děti se sluchovými a očními vadami – dva počítače s dotykovými obrazovkami, na kterých byl nainstalován program pro děti s kombinovanými vadami sluchu, logopedickým a surdopedickým zaměřením a speciální program pro děti s oční vadou - tupozrakostí.

Z NADACE Agrofert Rodina u nás obdržela nadační příspěvek ve výši 300 000 Kč na projekt „Podpora dětí hendikepovaných mentálně, fyzicky či prostředím, ve kterém vyrůstají v roce 2014“. Projekt byl prioritně zaměřen na podporu níže uvedených oblastí činnosti:

1. příspěvek na nájemné kancelářských prostor a poradny Náhradní rodinné péče
2. příspěvek na nákup kompenzačních pomůcek pro sluchově handicapované

3. příspěvek na mzdové náklady odborných pracovníků
4. příspěvek na mzdové náklady psychologa obsluhujícího EEG Biofeedback

Z Nadačního fondu J&T organizace obdržela pro období 2013 -2014 nadační příspěvek ve výši 500 000 Kč na projekt „Podpora služeb pro náhradní rodiny ve Zlínském kraji“. Projekt byl zaměřen na podporu níže uvedených oblastí činnosti:

1. příspěvek na platy odborných pracovníků, terapeutů
2. odlehčovací služby pro náhradní rodiny
3. terapeutické aktivity včetně pomůcek
4. víkendové setkání NR
5. vzdělávací aktivity
6. nájemné prostor a provozní výdaje

Během roku 2014 byly uzavřeny „Dohody o výkonu pěstounské péče“, již se 30 rodinami a dotace ze státního rozpočtu činila 1,387.200 korun.

3.5.3 Hospodaření v roce 2015

V roce 2015 se díky ředitelce spolku Rodina u nás opět podařilo získat dotaci z NADACE Agrofert. Výše nadační příspěvek činila 250 000 Kč a byla cílena na projekt „Podpora dětí hendikepovaných mentálně, fyzicky či prostředím, ve kterém vyrůstají v roce 2015“. Projekt byl zaměřen na podporu níže uvedených oblastí činnosti:

1. příspěvek na nájemné kancelářských prostor a poradny NRP
2. příspěvek na nákup edukačních pomůcek pro sluchově handicapované i zdravé děti
3. příspěvek na mzdové náklady odborných pracovníků
4. příspěvek na mzdové náklady psychologa obsluhujícího EEG Biofeedback

Z Nadační fond J&T činil nadační příspěvek 297 000 Kč a byl vyčleněn na projekt „Podpora služeb pro náhradní rodiny ve Zlínském kraji“. Projekt byl prioritně zaměřen na podporu níže uvedených oblastí činnosti:

1. příspěvek na platy odborných pracovníků, terapeutů
2. terapeutické workshopy
3. dovybavení prostor poradny NRP
4. odlehčovací služby pro pěstouny
5. nájemné prostor a provozní výdaje

Během roku 2015 byly uzavřeny „Dohody o výkonu pěstounské péče“ se 60 rodinami a dotace ze státního rozpočtu činila 2,884.800 korun.

3.5.4 Hospodaření v roce 2016

V roce 2016 spolek Rodina u nás úspěšně prošel kontrolou pracovníků Krajské pobočky úřadu práce Zlín, která se zaměřila na využívání státního příspěvku z Dohod na výkon pěstounské péče za rok 2014. V tomto roce spolek uzavřel „Dohody o výkonu pěstounské péče“ se 42 rodinami a Příspěvek na výkon pěstounské péče byl poskytnut ve výši 2,016.000 korun.

3.5.5 Hospodaření v roce 2017

Nadále spolek Rodina u nás pokračuje v realizaci projektu Společná šance – dítě a závislá matka, který byl zahájen v roce 2016 ve spolupráci s Nadací J&T. Cílem projektu je propojení institucí, které přicházejí do styku s matkou a jejím dítětem/děťmi na úrovni komunikační. V roce 2017 uzavřel spolek Rodina u nás Dohody o výkonu pěstounské péče s 38 rodinami a na tuto činnost obdržel celkem 1,824.000 korun.

4. Zhodnocení činnosti a hospodaření, návrhy, doporučení

Na základě zjištěných dat bude vyhodnoceno, jakou část příjmů tvoří prostředky z veřejných zdrojů, dárcovství a vlastní příjmy, a následně budou navrhnutá doporučení, která podpoří další rozvoj zvolené neziskové organizace.

Informace o činnosti a hospodaření organizace byly čerpány z výročních zpráv a internetových stránek Rodiny u nás. Další praktické informace a podklady o aktivitách, fungování a hospodaření, poskytla ředitelka spolku Rodina u nás, paní Mgr. Jana Lexová. Pro provedení analýzy hospodaření spolku Rodina u nás byla použita metoda rešerše odborné literatury, syntézy, analýzy v letech 2013 – 2017 a komparace.

4.1 Zhodnocení činnosti spolku Rodina u nás

Povinnost uzavřít dohodu o výkonu pěstounské péče se vztahuje na pěstouna, poručníka (po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o svěřením dítěte do péče) a pěstouna na přechodnou dobu (po nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu). Pěstoun uzavírá jedinou dohodu o výkonu pěstounské péče bez ohledu na počet svěřených dětí. Dohoda může být uzavřena přímo s obecním úřadem anebo s organizací, která získala Pověření k výkonu.

Na základě „Pověření k výkonu sociálně-právní ochrany“, které nezisková organizace obdržela od Krajského úřadu Zlínského kraje, je přesně vymezena nejen činnost organizace, ale i podle počtu uzavřených smluv – „Dohod s pěstouny“ výše dotací – příspěvků.

Nezisková organizace Rodina u nás se řídí Standardy, které schvaluje a metodicky řídí poskytovatel příspěvků, Krajský úřad práce Zlínského kraje.

Z rozhovoru s ředitelkou neziskové organizace Rodina u nás, Mgr. Janou Lexovou vyplynulo, že je pro pěstounské rodiny s ohledem na šíři a četnost poskytovaných služeb rodinám výhodnější uzavřít Dohodu o výkonu pěstounské péče s neziskovou organizací zaměřenou na tento typ služeb, než přímo s orgánem sociálně právní ochrany u obce s rozšířenou působností.

Zhodnocení činnosti spolku Rodina u nás ve srovnání se státním orgánem – odborem sociálně právní ochrany dětí obce (OSPOD), lze charakterizovat velmi stručně jednou větou. Nezisková organizace náhradní rodinu podporuje, doprovází a pomáhá, problémy řeší a řešení

hledá, zatímco orgán sociálně-právní ochrany dětí, potažmo stát, rodinu dozoruje, kontroluje a v případě zjištěného problému zasahuje.

Aby byla co nejvíce zkvalitněna práce neziskové organizace a rodinám mohlo být nabídnuto více služeb, snaží se ředitelka spolku Rodina u nás, Mgr. Jana Lexová zajistit další financování formou získání darů od Nadací a Nadačních fondů. Od roku 2018 spolek Rodina u nás úzce spolupracuje s Evropským sociálním fondem v rámci Operačního programu – Zaměstnanost.

Veškeré takto získané finanční prostředky jsou použity pro rodiny, které uzavřely Dohodu k výkonu pěstounské péče.

4.2. Zhodnocení hospodaření spolku Rodina u nás

Činnost organizace, její aktivity, náklady na provoz apod. jsou financovány jak z dotací, tak ze soukromých zdrojů, přičemž dotace z veřejných rozpočtů jednoznačně převažují. Finanční prostředky jsou potřeba nejen pro činnost vyplývající z Pověření k výkonu pěstounské péče, ale i pro samotný chod organizace, neboť ta musí hradit náklady na provoz. Výnosy pocházejí z následujících zdrojů seřazených podle celkového objemu získaných prostředků za posledních pět let:

- dotace z veřejného rozpočtu,
- dary a nadační příspěvky,
- tržby za vlastní výkony.

Financování z veřejného rozpočtu je hlavní výhodou spolku Rodina u nás. Organizace má zajištěný stálý přísun financí a tak se na ně může spoléhat. Díky uzavřeným Dohodám o výkonu pěstounské péče se nemusí potýkat s existenčními problémy. Tyto dotace zaručeně obdrží v plánovaném termínu ze státního rozpočtu MPSV. Významné výhody s sebou přináší i nepřímé financování nestátní neziskové organizace, které tvoří daňové úlevy a zvýhodnění. Jsou to výhody nejen pro nestátní neziskové organizace, ale také pro stát. Ten by za běžného daňového režimu prostředky od neziskových organizací v daních vybral a znovu je složitě přerozděloval. Při snížení zátěže neziskové organizace v daních tak stát prostředky organizací ponechá a zjednoduší tak proces financování.

Na základě údajů z Výkazu zisku a ztrát lze konstatovat, že hospodaření spolku Rodina u nás je od roku 2013 do roku 2017 vyrovnané.

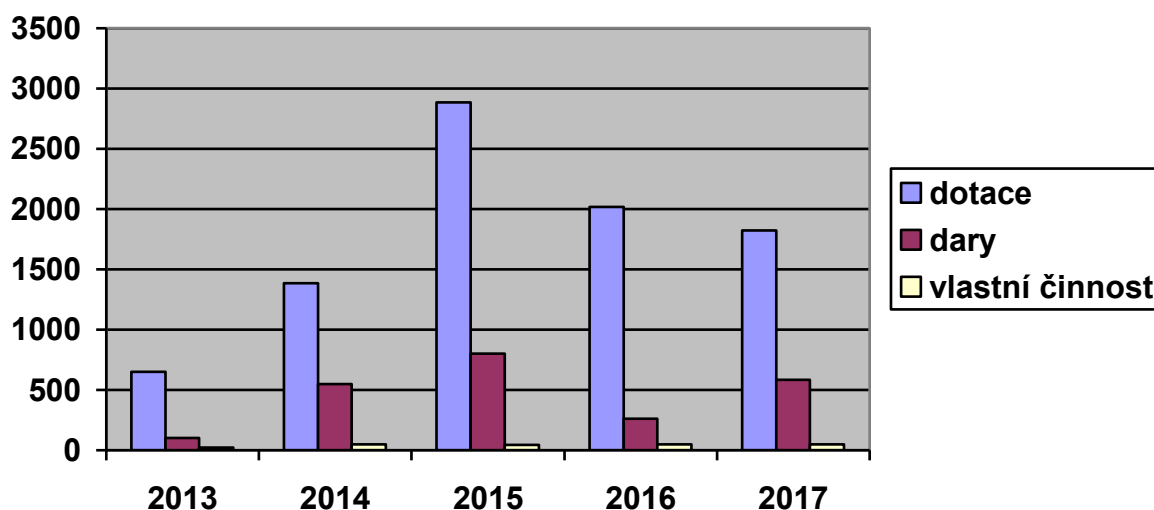
Následující tabulka a graf uvádí zjednodušený přehled a srovnání příjmů spolku Rodina u nás z různých zdrojů v letech 2013 – 2017.

Tab. 4.1: Příjmy spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017 v Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Nadace Karla Janečka	50.000				
Nadační fond J&T	50.000	300.000	250.000	261.808	385.000
Nadace Agrofert		200.000	547.000		200.000
Dary		15.000	3.000		
Vlastní činnost	20.000	50.000	45.000	50.000	50.000
Dotace ze státního rozpočtu	650.000	1,387.200	2,884.800	2,016.000	1,824.000

Zdroj: spolek RUN, vlastní zpracování

Graf 4.1: Příjmy spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017, v tisících Kč – zjednodušeně.

Zdroj: RUN z.s. Výkazy zisku a ztrát v letech 2013 -2017, grafické zpracování Tab. 4.1

Účetnictví spolku Rodina u nás se řídí Vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví a Českými účetními standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Ustanovení § 20 odst. 1 písm. f) zákona o účetnictví ukládá povinnost auditu pro účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis. V rámci zachování transparentnosti statut Rodiny u nás

zakotvuje reportní povinnost, součástí výroční zprávy je Rozvaha v plném rozsahu, Výkaz zisku a ztrát.

Organizace získává finanční prostředky vícezdrojově, a to ze státního rozpočtu a dále dary od nadací a nadačních fond. Příspěvky ze státního rozpočtu jsou úzce vázány na počet uzavřených Dohod o výkonu pěstounské péče. Na jednoho pracovníka je limitováno maximálně 25 uzavřených dohod.

Náročnost práce, jak fyzická tak i psychická je velmi vyčerpávající a je ve velké míře ohrožena syndromem vyhoření osob pracujících v tomto oboru. Na jednoho doprovázejícího pracovníka připadne ročně zhruba 20 rodin. Nezanedbatelná je náročnost administrativních úkonů, které je doprovázející organizace povinna vést ve své agendě.

Tab. 4.2 : Počty uzavřených dohod v letech 2013 -2017

	Dohody / státní příspěvek	Počet zaměstnanců
2013	18	2,5
2014	28,9	4
2015	60,1	4,5
2016	42	4,5
2017	38	4

Zdroj: RUN, Výroční zprávy, VzZ

4.2.1 Příjmy z dárcovství

Již na první pohled je zřejmé, že většina příjmů organizace pochází každoročně dotací – příspěvků VÚSC (Vyšších územně samosprávných celků). V posledních pěti letech obdržel spolek Rodina u nás v průměru 2 miliony Kč ročně. V roce 2015 vzrostla výše poskytnutých finančních prostředků, což souvisí zřejmě s efektivnější publicitou a prezentací organizace a s větším množstvím pořádaných akcí, které přispívají ke zvýšení povědomí.

Výše darů, pocházejících od právnických osob, se pohybuje v řádu statisíců korun. Nejvyšší jednorázově poskytnutý dar od právnické osoby činil 385 tisíc Kč. Nejvíce prostředků získala organizace v roce 2015, kdy celková výše všech obdržených prostředků dosáhla 800 tisíc Kč. Výše získaných prostředků z tohoto zdroje má kolísavý charakter a ovlivňuje ji několik faktorů, jako celková ekonomická situace ve společnosti, také ekonomická situace konkrétního subjektu, vůle přispívat na danou věc a další okolnosti.

Dary byly vázány na účel stanovený dárce. V takovém případě je šlo použít, pokud tak bylo uvedeno, pouze podle vůle dárce.

Dárcovství prostřednictvím peněžitých darů je nejrozšířenějším a zároveň nejsnadnějším způsobem. Kromě finančních prostředků dárce poskytují také věcné dary, které však v objemu takto získaných prostředků tvoří pouze zanedbatelnou částku. Věcné dary mají většinou podobu elektroniky (počítače, tablety), organizace obdržela knihy, vánoční dárky pro děti atd.

4.2.2 Příjmy z veřejných zdrojů

Podíl dotací poskytnutých nestátním neziskovým organizacím z veřejných rozpočtů připadající na odbornou poradenskou činnost, představoval v roce 2017 5.684 milionu korun (kapitola státního rozpočtu 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí). Objem dotací poskytnutých NNO v této oblasti má vzrůstající tendenci.

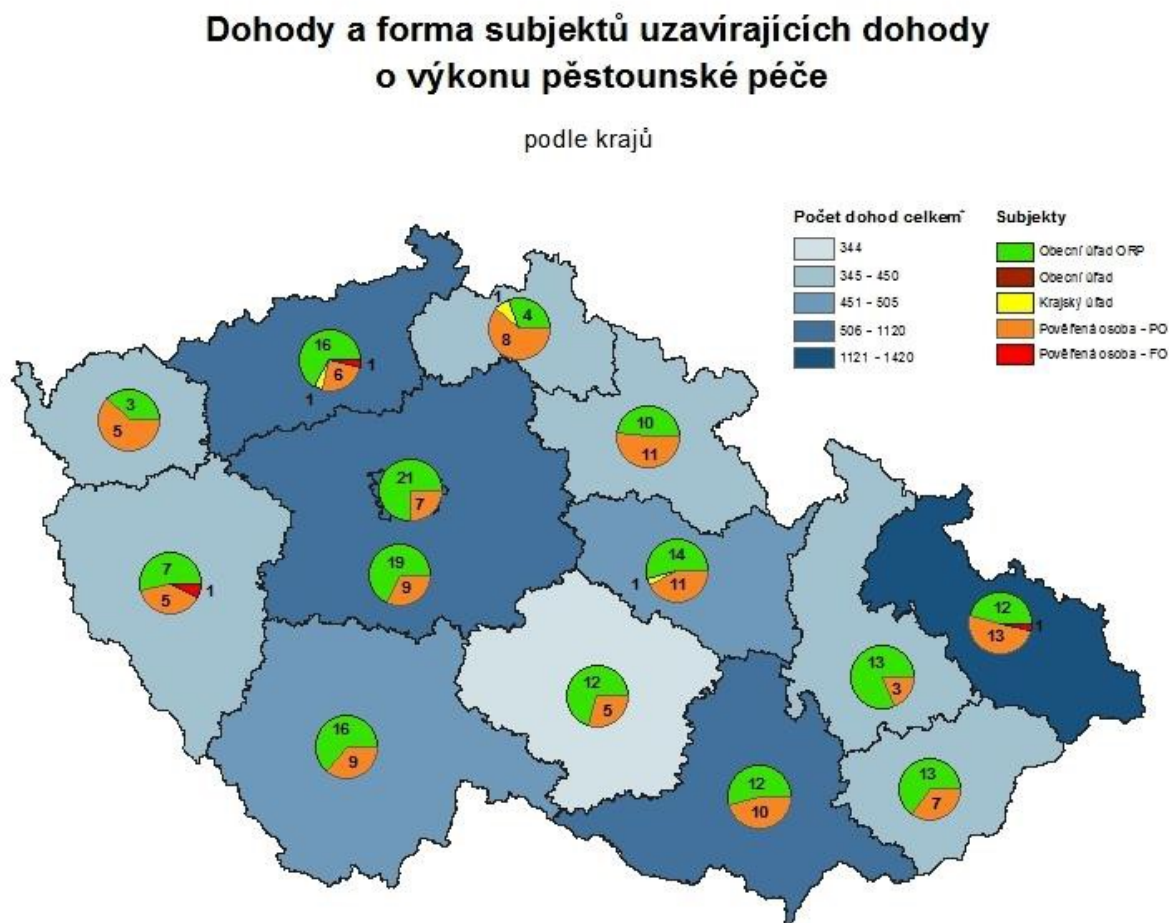
Lze konstatovat, že spolek Rodina u nás uplatňuje více zdrojové financování z hlediska počtu jednotlivých typů zdrojů, ale jejich poměrné zastoupení vyvážené. Z hlediska objemu patří mezi nejvýznamnější prostředky financování dary, resp. nadační příspěvky. Pro nadační fondy (a nadace) platí, že na rozdíl od jiných nestátních neziskových organizací, shromažďování finančních i nefinančních darů hlavní náplní jejich činnosti. Zejména díky nim mohou plnit svoje poslání a rozdělovat prostředky jak jednotlivcům, tak jiným nestátním neziskovým organizacím. Je vhodné, aby se organizace zaměřila na udržení stávajících dárců, kteří každoročně darují určitou částku či poskytují bezúplatně své služby, také na oslovení a získání nových dárců. Za tímto účelem slouží mimo jiné výroční zprávy, kde jsou uveřejněny jmenovitě všichni dárce spolu s poděkováním za jejich dary. Zveřejněním údajů o své činnosti spolu s fotodokumentací nejen ve výročních zprávách, ale i na svých webových stránkách, podává Rodina u nás stávajícím i potenciálním dárcům přehled o způsobu využití jejich darů a posiluje tak svou důvěryhodnost.

Rodina u nás dle svého statusu pracuje s finančními prostředky plynoucími z veřejných zdrojů. Je patrné, že právě tyto finanční prostředky tvoří v rámci financování hlavní nejvýznamnější položku. Je důležité, aby organizace průběžně sledovala výzvy ze zdrojů, které se jí už osvědčily, ale rovněž usilovala o využití nových příležitostí k získání prostředků touto formou.

4.3 Návrhy a doporučení

Zhodnotit kvalitu činnosti v rámci sociálně-právní ochrany dětí neziskové organizace Rodina u nás, z.s. tato bakalářská práce nemůže, avšak je možné provést zhodnocení hospodaření a ekonomického zdraví organizace. Velkým kritériem je zde možnost osobní zpětné vazby na pracovníky této neziskové organizace, kdy spokojenost pěstounských rodin je adekvátní pracovnímu nasazení zaměstnanců a spolupracovníků spolku Rodina u nás a také výsledkům kontrol konaných VÚSC – Krajským úřadem práce Zlín. Zhodnocení ekonomické situace je takové, že na činnosti které má organizace poskytovat, nepostačuje výše příspěvku úřadu práce. Stát spoléhá na to, že pěstounské rodiny nebudou požadovat veškeré služby, na které mají nárok. V opačném případě pak už doprovázející organizace nemá dostatek finančních prostředků a musí potřebné finance zajistit jinou formou. Z toho vyplývá, že vícezdrojové hospodaření je pro organizaci nutností. Výsledkem pak je spokojenost pěstounských rodin.

Obr.4.3: Mapa názorně ukazuje počty subjektů pracujících na základě Pověření k výkonu.

* Jde o počet dohod, které jsou propláceny příslušnou krajskou pobočkou ÚP. Některé organizace působí v několika krajích nebo celé ČR, státní příspěvek je jim však vyplácen podle sídla organizace.

Zdroj: SocioFactors s.r.o.

5. Závěr

Předkládaná bakalářská práce se zaměřila na neziskové organizace vznikající po roce 1989, tedy po sametové revoluci v České republice. Tato doba vrátila zpět již dříve fungující instituce - organizace, je tím myšleno organizace z počátku dvacátého století. Tyto instituce, byly zaměřeny především na sociální oblast ve společnosti, na pomoc potřebným. Záběr této pomoci vždy byl široký, cílové skupiny byly od nemocných, sociálně chudých, dětí, seniorů, apod. a tak je tomu i v dnešní době. V průběhu let se tyto organizace různě přetvářely, institucionalizovaly, a proto bylo nutné jim dát určitý řád, pravidla, normy. K zásadním změnám ve fungování těchto organizací přispěl nový občanský zákoník, platný od roku 2014. Ekonomická i sociální oblast je vzájemně propojená a s tím souvisí právě nutnost legislativy.

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení činnosti a hospodaření spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017, a to jak z veřejných, tak i ze soukromých zdrojů. Použitými metodami bylo zjištěno, že je nezbytné, aby organizace získávala finanční zdroje nejen ze státního rozpočtu, ale – i od soukromých dárců.

Na začátku teoretické části byly objasněny důvody vzniku institucí zabývajících se sociální prací, krátce byla zmíněna historie sociální práce a jejich metody v praxi. Jejich rozvoj v České republice a také zánik v době války, krátké vzkříšení, které zaniklo nástupem komunismu, a znovuvzkříšení po jeho pádu. Z toho je patrné, že v České republice se této práci věnovala a stále věnuje velká pozornost a má podporu ve veřejnosti. Bez této podpory by nemohla dobře fungovat, protože samotnou práci v těchto organizacích nemůže dělat každý. Pracují zde lidé se silným sociálním smýšlením, jak se lidově říká: „se srdcem na dlani“, emotivně založení. Podpora veřejnosti však není jen v samotné práci vně organizace, ale také podpora finanční, formou peněžních i věcných darů. Nezastupitelnou úlohu ve finanční podpoře má také stát.

V další teoretické části bakalářské práci byl dán prostor pro vysvětlení neziskového sektoru a to ve vztahu k ostatním sektorům národního hospodářství. Byly zmíněny rozdíly mezi jednotlivými organizacemi – státními a nestátními, především jejich rozdělení podle nového občanského zákoníku platného od roku 2014.

V rámci charakteristiky nestátních neziskových organizací se práce zaměřila na možnosti podnikání dle jednotlivých právních forem a omezení, která jim občanský zákoník stanovuje. Byla objasněna legislativa především u nestátních neziskových organizací, protože těm se tato bakalářská práce věnuje. Zmíněna je i oblast ekonomická, daňové zákony a forma účetnictví. V této souvislosti je důležité se zmínit, že neziskové organizace jsou často

spojovány s absencí zisku a mylnou představou, že podnikatelská činnost k nim nepatří. Přestože dosažení zisku není hlavním smyslem jejich existence a podnikání je zpravidla možné pouze v rámci vedlejší činnosti s tím, že zisk musí být reinvestován zpět na podporu účelu nestátní neziskové organizace, jedná se o další, zajímavou možnost, jak mohou nestátní neziskové organizace získat prostředky pro svou činnost (jež nejsou účelově vázané) a zajistit si tak (obvykle) dlouhodobý zdroj. Pro porovnání byly v bakalářské práci krátce zmíněny také státní neziskové organizace, které fungují v České republice, jejich rozdělení, činnost, financování, včetně právní úpravy.

Obsáhleji se teoretická část bakalářské práce věnuje formám nestátních neziskových organizací. Jsou zmíněny jejich formy před a po novém občanském zákoníku, jsou popsány změny, kterými si musely projít díky novým právním úpravám. Byly vyjmenovány nejdůležitější zákony a popsány, jak se jednotlivých složek nestátních neziskových organizací dotkly. Poté následuje hlavní téma bakalářské práce a to způsoby financování.

Nestátní neziskové organizace obvykle uplatňují vícezdrojové financování, aby se vyhnuly závislosti na jednom zdroji, jehož ztráta by pro ně měla negativní důsledky. Tato teoretická část bakalářské práce zahrnuje charakteristiku jednotlivých zdrojů i z hlediska platné právní úpravy a posouzení jejich významu. V rámci dostupných údajů byla doplněna data o jejich objemu. Byly zmíněny jak zdroje z veřejného rozpočtu ČR, možnosti získávání grantů, z fondů Evropské Unie, která podporuje existenci organizací věnujícím se sociální činnosti pomocí různých projektů, ale také získávání hmotných i nehmotných prostředků, pomocí darů, od široké veřejnosti, právnických i fyzických osob, nebo vlastní, obvykle charitativní, výdělečnou činností.

Za zmínku stojí, že spolupráce s právnickými osobami je poněkud náročnější, neboť ty sledují rovněž ekonomické cíle a podpora nestátních neziskových organizací pro ně může mít marketingový význam. K poskytování prostředků proto přistupují strategicky a vystupují jako dárci nebo sponzoři.

Dalším důležitým činitelem ve financování nestátních neziskových organizací je stát. Stát se jednak podílí na financování nestátních neziskových organizací přímo či nepřímo, ale rovněž ovlivňuje chování samotných nestátních neziskových organizací prostřednictvím právní úpravy. Stát může motivovat dárce pomocí vhodně nastavených daňových podmínek, a tím významně podpořit rozvoj individuálního i firemního dárcovství.

V další, již praktické části, se bakalářská práce věnovala již konkrétní organizaci, a to spolku Rodina u nás, která působí v regionu Valašsko - Meziříčsko. Sídlo spolku je ve Valašském Meziříčí a jeho historie spadá do roku 2009, kdy byl veřejnosti znám jako

Klub náhradních rodin. V roce 2013 se transformoval z občanského sdružení na spolek pod novým názvem – Rodina u nás. Tento spolek se věnuje od samotného počátku náhradní rodinné péči, podpoře náhradních rodin a to pěstounských i adoptivních a dětí, které vyrůstají v náhradních rodinách.

Na začátku je vysvětlen vznik a zaměření spolku, jeho organizační struktura. Bylo nutné osvětlit, jaké jsou formy náhradní rodinné péče, kterými se tento spolek zabývá.

Hlavním tématem praktické části bakalářské práce byla analýza činnosti a hospodaření spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017, kdy tato nestátní nezisková organizace fungovala již jako spolek. První analýza byla věnována činnosti, hlavní náplni práce a všemu, co s tím souvisí, od právních předpisů, administrativních úkonů až po finanční podpory. Druhá analýza je o hospodaření spolku, opět v letech 2013 – 2017. Byly zmíněny veškeré finanční zdroje, které spolek využívá na pokrytí svých aktivit.

Před závěrem se bakalářská práce zabývala zhodnocením činnosti a hospodaření, včetně možných návrhů a doporučení pro trvalé fungování spolku.

Byla přiložena mapa, která znázorňuje množství a druhy subjektů poskytujících doprovodnou činnost pro pěstounské rodiny v rámci celé České republiky.

Seznam použitých zdrojů

a) odborná kniha:

1. BAČUVČÍK, Radim. *Marketing neziskových organizací*. Zlín: VeRBuM, 2011. ISBN 978-80-87500-01-9.
2. BOUKAL, Petr a Hana VÁVROVÁ. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8.
3. BUBLEOVÁ, Věduna, Alena VÁVROVÁ, Lucie VRÁNOVÁ a Jana FRANTÍKOVÁ. *Základní informace o náhradní rodinné péči*. Praha: Středisko náhradní rodinné péče, 2011. ISBN 978-80-87455-01-2.
4. DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-747-8799-7.
5. DUBEN, Rostislav. *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*. Praha: Codex, 1996. ISBN 80-859-6319-1.
6. HLADKÁ, Marie a Tereza ŠINKYŘÍKOVÁ. *Dárcovství v očích veřejnosti*. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, c2009. ISBN 978-80-904150-4-1.
7. HLOUŠEK, Jan a Zuzana HLOUŠKOVÁ. *Získávání zdrojů na aktivity NNO působící v sociální oblasti*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011. ISBN 978-80-7435-121-1.
8. HOPKINS, Bruce R. *Starting and managing a nonprofit organization: a legal guide*. 7th Edition. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2017. ISBN 9781119380191.
9. HYÁNEK, Vladimír. *Ekonomika neziskových organizací: distanční studijní opora*. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2004. ISBN 80-210-3501-3.
10. HYÁNEK, Vladimír, Simona ŠKARABELOVÁ a Markéta ŘEŽUCHOVÁ. *Rozbor financování nestátních neziskových organizací z vybraných veřejných rozpočtů: metody, problémy, řešení*. Brno: Centrum pro výzkum neziskového sektoru, 2005. ISBN 80-239-5262-5.
11. HYÁNEK, Vladimír, Zuzana PROUZOVÁ a Simona ŠKARABELOVÁ. *Neziskové organizace ve veřejných službách*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4423-4.
12. MATĚJČEK, Zdeněk, ed. *Osvojení a pěstounská péče*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-717-8637-3.
13. MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2011. Účetnictví, daně. ISBN 978-80-7263-675-4.

14. PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-358-4.
15. REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-54-5.
16. RONOVSÁ, Kateřina. *Nové české nadační právo v evropském srovnání*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-971-5.
17. SKOVAJSA, Marek. *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-681-0.
18. STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.
19. ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Public relations, fundraising a lobbying: pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2012. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4040-9.
20. ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.
21. TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.

b) legislativní předpisy:

1. Zákon č. 89/2012 Sb., *Nový občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů*.
2. Zákon č. 218/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů*.
3. Zákon č. 586/1992 Sb., *o daních z příjmů*.
4. Zákon č. 359/1999 Sb., *o sociálně-právní ochraně dětí*

c) internetové zdroje:

1. FIALOVÁ, Simona. *Formy neziskových organizací v ČR*. *Wwww.nicm.cz* [online]. 2017 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/obcanske-sdruzeni>
2. LANGMAJEROVÁ, Andrea a Martina ČINKOVÁ. *10 nejdůležitějších změn v oblasti neziskového práva*. *Zakonyvkapse.cz* [online]. 2013 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <http://zakonyvkapse.cz/10-nejdulezitejsich-zmen-v-oblasti-neziskoveho-prava/>

3. Neziskové organizace. *W*www.neziskovky.cz [online]. 2015 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_691/fakta_co-je-neziskovy-sektor/
4. Sekretariát RVNNO. Typologie NNO v ČR podle Státní politiky vůči NNO v letech 2015 - 2020. www.neziskovky.cz [online]. 2015 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/clanky/511_692/fakta_typy-neziskovych-organizaci/
5. Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. *Vláda České republiky* [online]. 2015 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/>
6. ZUSKA, Karel a Matěj KLIMAN. Vybrané aspekty nového občanského zákoníku a jejich dopad na neziskový sektor - část I. - obecně prospěšné společnosti od roku 2014. *Epravo.cz* [online]. 2013 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-aspekty-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-jejich-dopad-na-neziskovy-sektor-cast-i-obecne-prospesne-spolecnosti-od-roku-2014-91487.html>
7. Mapa – formy subjektů uzavírající Dohody o výkonu pěstounské péče <http://www.SocioFactor.cz>

Seznam zkratek

NNO	Nestátní neziskové organizace
RUN	Rodina u nás, z.s.
z.s.	Zapsaný spolek
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
VÚSC	Vyšší územně správní celek
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
NRP	Náhradní rodinná péče
ObčZ	Občanský zákoník
OSPOD	Orgán sociálně právní ochrany dítěte

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2018

.....
Vlasta Skýpalová

Seznam příloh

Příloha č.1 - Obr. 2.1: Schéma národního hospodářství

Příloha č.2 - Tab. 2.1: Počty nestátních neziskových organizací v letech 2013 – 2017

Příloha č.3 - Obr. 3.1: Typy náhradní rodinné péče

Příloha č.4 - Tab. 3.1: Vývoj počtu zaměstnanců a počtu uzavřených Dohod o výkonu
náhradní rodinné péče

Příloha č.5 - Tab. 4.1: Příjmy spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017 v Kč

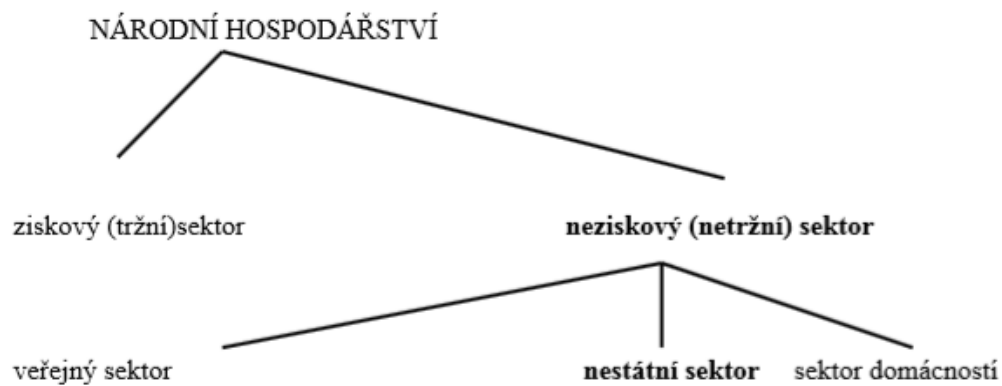
Příloha č.6 - Graf 4.1: Příjmy spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017, v tisících Kč –
zjednodušeně.

Příloha č.7 - Tab. 4.2: Počty uzavřených dohod v letech 2013 -2017

Příloha č.8 - Obr. 4.3: Mapa názorně ukazuje počty subjektů pracujících na základě Pověření
k výkonu.

Přílohy

Obr. 2.1: Schéma národního hospodářství

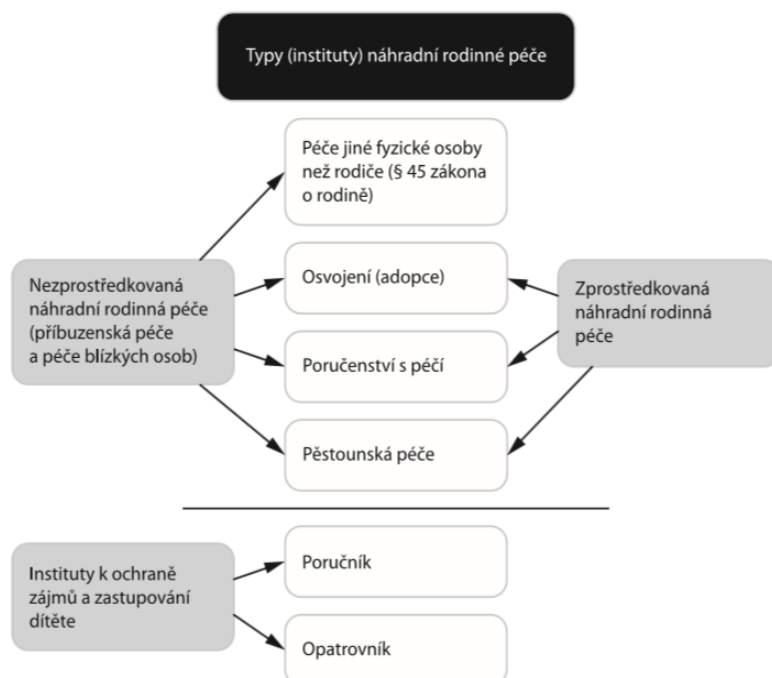
Zdroj: HYÁNEK, 2004

Tab. 2.1: Počet nestátních neziskových organizací v letech 2013 – 2017

	Nadace	Nadační fondy	Obecně prospěšné společnosti	Zapsané ústavy	Církevní organizace	Spolky	Pobočné spolky
2013	532	1430	2685	-	4172	84430	34536
2014	505	1407	2926	123	4158	86956	26118
2015	510	1518	2894	398	4166	89584	26473
2016	516	1635	2792	486	4177	92878	26370
2017 duben	515	1670	2774	752	4171	93651	26414

Zdroj: Český statistický úřad

Obr. 3.1: Typy náhradní rodinné péče

Zdroj: BUBLEOVÁ, 2011

Tab. 3.1: Vývoj počtu zaměstnanců a počtu uzavřených Dohod o výkonu náhradní rodinné péče

	Hlavní pracovní poměr	Dohody o provedení práce	Dohody / státní příspěvek /
2013	2,5	21	18
2014	4	28	28,9
2015	4,5	33	60,1
2016	4,5	33	42
2017	4	36	38

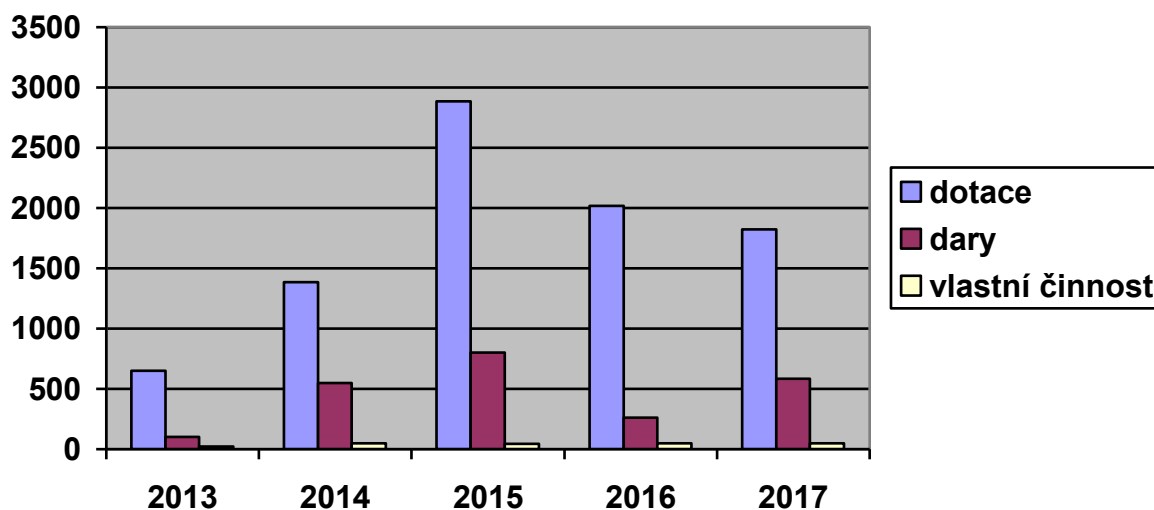
Zdroj: Spolek RUN, vlastní zpracování

Tab. 4.1: Příjmy spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017 v Kč

	2013	2014	2015	2016	2017
Nadace Karla Janečka	50.000				
Nadační fond J&T	50.000	300.000	250.000	261.808	385.000
Nadace Agrofert		200.000	547.000		200.000
Dary		15.000	3.000		
Vlastní činnost	20.000	50.000	45.000	50.000	50.000
Dotace ze státního rozpočtu	650.000	1,387.200	2,884.800	2,016.000	1,824.000

Zdroj: spolek RUN, vlastní zpracování

Graf 4.1: Příjmy spolku Rodina u nás v letech 2013 – 2017, v tisících Kč – zjednodušeně.

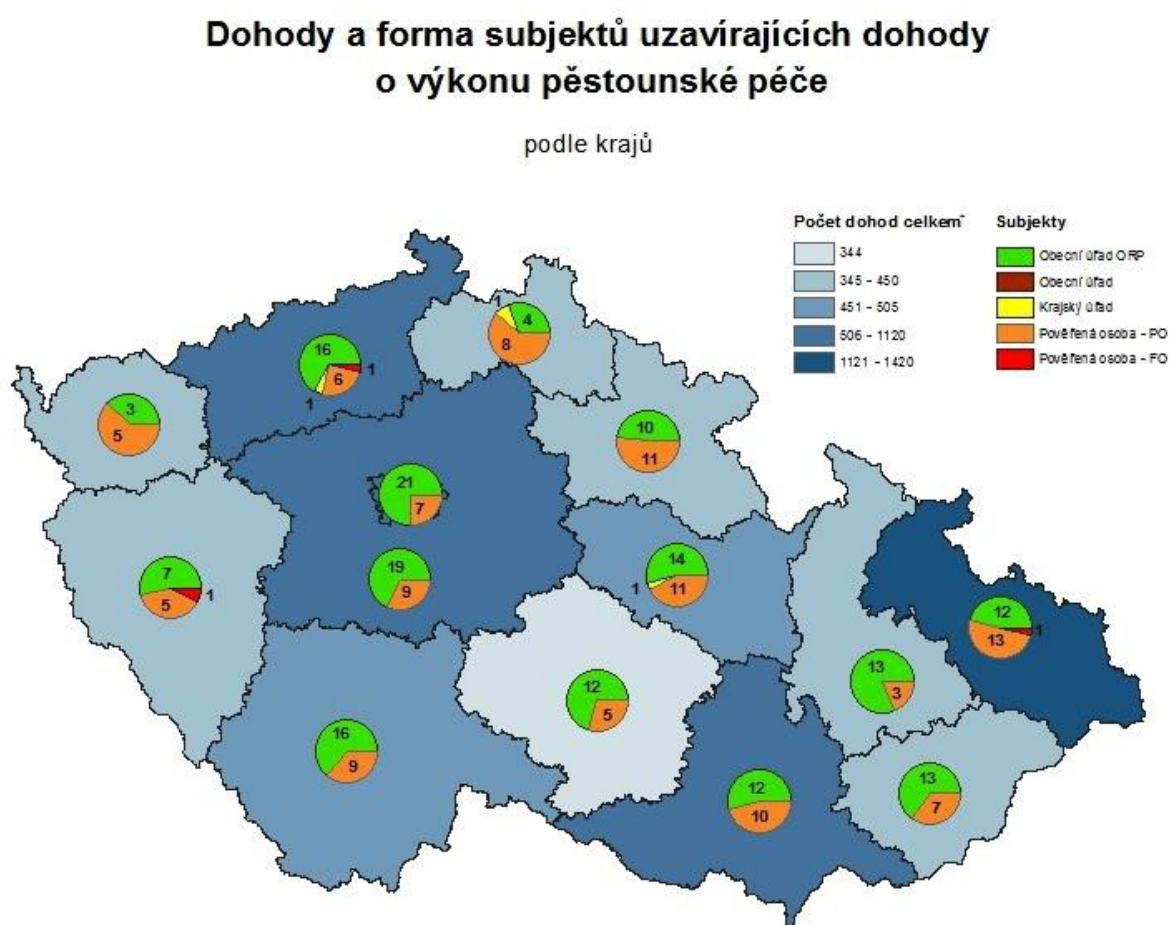
Zdroj: RUN z.s. Výkazy zisku a ztrát v letech 2013 -2017, grafické zpracování Tab. 4.1

Tab. 4.2 : Počty uzavřených dohod v letech 2013 -2017

	Dohody / státní příspěvek	Počet zaměstnanců
2013	18	2,5
2014	28,9	4
2015	60,1	4,5
2016	42	4,5
2017	38	4

Zdroj: RUN, Výroční zprávy, VZZ

Obr.4.3: Mapa názorně ukazuje počty subjektů pracujících na základě Pověření k výkonu.

Zdroj: SocioFactor s.r.o.

Prohlášení o využití výsledků diplomové (bakalářské) práce